

Verze 1.0 ze dne 25. 10. 2016

3. Analytická část

Obsah

3. ANALYTICKÁ ČÁST	1
3.1. OBECNÁ ČÁST ANALÝZY	2
3.1.1. Základní informace o řešeném území	2
3.1.2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost	5
Strategie na regionální úrovni	5
Strategie na vyšších územních úrovních	8
Strategie na národní úrovni	12
3.1.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření	21
3.1.4. Charakteristika školství v řešeném území	33
3.1.5. Zajištění dopravní dostupnosti škol v území	57
3.1.6. Sociální situace	60
3.1.7. Návaznost na dokončené základní vzdělávání	62
3.2. SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY	63
3.2.1. Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.	63
3.2.2. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	67
3.3. VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST	71
3.3.1. Vymezení problémových oblastí, priorit a cílů	71
3.3.2. SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	76
3.3.3. Cíle MAP vs. Povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X – slabá, XX – střední, XXX – silná)	80
SEZNAM OBRÁZKŮ:	81
SEZNAM TABULEK:	81
ZDROJE:	82

3.1. Obecná část analýzy

3.1.1. Základní informace o řešeném území

Místní akční plán je realizován na území pro správní obvody Ústí nad Orlicí a Česká Třebová. Některé údaje jsou na jednotlivých územích lehce odlišná, a proto je analytická část dokumentu zpracována zvlášť dle daných ORP.

Správní obvod ORP Ústí nad Orlicí leží v severní části Pardubického kraje a na severu hraničí s Královéhradeckým krajem a obcemi Žamberecka. Na východě sousedí s Lanškrounskem, na jihu s Českotřebovskem a Litomyšlskem. Západní částí hraničí se správním obvodem Vysoké Mýto. Území Orlickoústecka je třetí nejmenší po Českotřebovsku a Králicku (19 051 ha) a představuje 4,2 % rozlohy kraje. Území zahrnuje 16 obcí. V městech Ústí nad Orlicí a Brandýse nad Orlicí žije více jak polovina jeho obyvatel. Hustota zalidnění 138,9 osob/km² je třetí nejvyšší po Pardubicku a Českotřebovsku. Ve dvou městech správního území – Ústí nad Orlicí a Brandýse nad Orlicí – žije 59,3 % jeho obyvatel. V roce 2014 zde žilo 26 463 obyvatel.

Dle Českého statistického úřadu se jedná o region s jednou z nejvyšších úrovní vzdělanosti v kraji. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 zde činil podíl osob s ukončeným středoškolským a vysokoškolským vzděláním mezi obyvateli patnáctiletými a staršími 44,0 %, což byl druhý nejvyšší podíl po Pardubicku. Podíl nezaměstnaných osob (tj. dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) ke konci roku 2014 představoval 5,7 % a byl uprostřed mezi správními obvody. Z hlediska odvětvové skladby zaměstnanosti je zde nadprůměrné zastoupení osob pracujících v terciární sféře.

Obrázek 1: SO ORP Ústí nad Orlicí
SO ORP ÚSTÍ NAD ORLICÍ

/Zdroj: Český statistický úřad, 2015 [online]. Praha. [cit. 9. 8. 2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Správní obvod ORP Česká Třebová leží ve východní části Pardubického kraje, na jihu sousedí s obcemi Svitavska, jihozápadní a západní částí hraničí se správním obvodem Litomyšl, na severu je obklopen obcemi správního obvodu Ústí nad Orlicí a východní částí hraničí s Lanškrounskem. Českotřebovsko je nejmenším správním obvodem v kraji, zaujímá pouze 1,8 % jeho rozlohy (7 971 ha). V pěti obcích, které tvoří celé správní území, žilo k 31. 12. 2014 celkem 18 364 obyvatel (3,6 % obyvatelstva kraje). Spolu s Králickem představuje dvojici správních obvodů s nejnižším počtem obcí v kraji. Hustota zalidnění na Českotřebovsku je ve srovnání s krajským průměrem dvojnásobná (230,4 osob/km²) a zároveň druhá nejvyšší po Pardubicku. Typická je zde koncentrace obyvatelstva v sídle správního území – městě Česká Třebová – které je zároveň jedinou obcí se statutem města ve správním obvodu. Ve městě žije 85,9 % obyvatel obvodu.

Obrázek 2: SO ORP Česká Třebová
SO ORP ČESKÁ TŘEBOVÁ

/Zdroj: Český statistický úřad, 2015 [online]. Praha. [cit. 9. 8. 2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

Českotřebovsko se dlouhodobě vyznačuje vyšší nezaměstnaností ve srovnání s krajským průměrem, ke konci roku 2014 vzrostl podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15-64 let na 7,4 %, což je třetí nejvyšší hodnota po Moravskotřebovsku a Svitavsku. Správní obvod je pro období 2014-2020 zařazen mezi regiony se soustředěnou podporou státu; patří do kategorie „hospodářsky slabé regiony“.¹

¹ Český statistický úřad, 2015 [online]. Praha. [cit. 9. 8. 2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>

3.1.2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Strategie na regionální úrovni

Strategie území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu

Tento dokument je zpracován na období 2015 až 2024. Závěry strategie uvádí, že předškolní a základní vzdělávání je v SO ORP Ústí nad Orlicí dobře pokryto, školská zařízení se jen výjimečně dostávají na hranici svých kapacit, tento případ je sanován existencí volných kapacit v dostupné vzdálenosti. Nadstandardní je nabídka volnočasových aktivit (DDM DUHA) a vynikající ZUŠ Jaroslava Kociana v centrálním městě Ústí nad Orlicí se zkušeností jejich prvních externích pracovišť mimo Ústí nad Orlicí. Malé obce se potýkají s udržením neúplných škol s malotřídkami, přičemž jejich zachování je pro ně prioritou. Bohužel není vytvořena těsnější návaznost a spolupráce mezi základními školami, středními školami a trhem práce v regionu, talentovaní žáci většinou odcházejí mimo region a místní podniky v technických a vědeckovýzkumných oborech obtížně hledají pracovní sílu.

V návaznosti vznikly tyto dva hlavní cíle:

- Vytvořit a provozovat v regionu nadčasové centrum podpory talentů, inovací, karierního poradenství a spolupráce mezi podnikateli a školami,
- Zajistit vzájemnou podporu škol v oblasti výuky, jejich chodu, mimoškolních aktivit a výměny know-how a vyzařování z centra do vesnic.

Strategie území správního obvodu ORP Česká Třebová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu

Tento dokument je zpracován na období 2015 až 2024 a uvádí, že i pro SO ORP Česká Třebová je předškolní i základní vzdělávání dobře pokryto. V území je vysoká nabídka zájmových a neformálních aktivit. Bohatou škálu aktivit zastupuje ZUŠ Česká Třebová a Dům dětí a mládeže Kamarád, který zprostředkovává řadu aktivit také na jednotlivých ZŠ v daném regionu.

V území SO ORP Česká Třebová přesto nalezneme tři problémové okruhy, pro které jsou dále definovány konkrétní cíle, kterými se území dále zabývá.

Prvním problémovým okruhem je nerovnoměrné využití kapacit ZŠ (MŠ), který byl ustanoven především kvůli malotřídním školám, které nejsou na území naplněny a kvůli logopedické péči, která má naopak svoji kapacitou přeplněnou. Pro tuto oblast byly stanoveny tyto cíle:

- Otevření třídy ZŠ (MŠ) s rozšířenou výukou AJ (cíl má vést ke zatraktivnění malotřídních škol),
- Otevření speciálních tříd s rozšířenou logopedickou péčí (ZŠ, MŠ).

Druhou problémovou oblastí je nedostatečně zajištěná dopravní obslužnost dětí, která může také mimo jiné souviset i s kapacitou malotřídních škol. Oblast nese tento cíl:

- Zahájení provozu „školního autobusu“.

Třetím a posledním stanoveným problémem je nedostatek finančních prostředků. I tato oblast nese dva specifické cíle:

- Zavedení centrálních nákupů pro MŠ a ZŠ,
- Společné čerpání finančních prostředků z dotací a OP pro MŠ a ZŠ v rámci SO ORP.

Integrovaná strategie Komunitně vedeného místního rozvoje území MAS

Jedná se o místní rozvojovou strategii zpracovanou pro období 2015 -2023 pro území MAS ORLICKO, z.s. Toto území plně zahrnuje ORP Žamberk a ORP Králíky, dále je tvořeno téměř celým ORP Ústí nad Orlicí a ORP Česká Třebová a mikroregionem Severolanškrounsko. Klíčovými součástmi strategie jsou analýza území, strategie území a její implementace.

Vzdělávání a péči o děti je věnována jak část analýzy včetně samostatné SWOT analýzy, tak i návrhová část. Návrhová část strategie má celkem 4 klíčové oblasti. Vzdelávání je součástí oblasti č. 1 Lidé a občanská společnost, oblast se dělí na další 4 podoblasti, ke kterým se váží specifické cíle a jednotlivá opatření. Pro oblast vzdělávání jsou relevantní podoblasti 1.3 a 1.4.

Podoblast 1.3.

Formální vzdělávání reflektující potřeby trhu i účastníků vzdělávání

Podoblast 1.4.

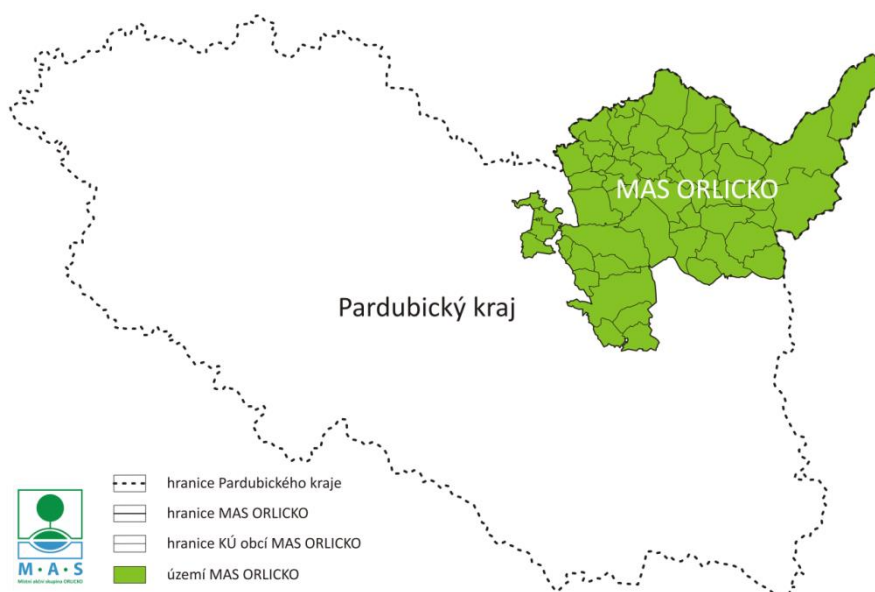
Neformální a celoživotní vzdělávání

Specifický cíl	Specifický cíl
Vzdělávací procesy v území probíhají ve spolupráci a jsou založeny na reflexi potřeb všech jeho relevantních účastníků	Podpořit rozvoj neformálního a zájmového vzdělávání a dostupného celoživotního vzdělávání s důrazem na spolupráci v území
Opatření	Opatření
1.3.1. Optimální všestranný rozvoj žáků MŠ, ZŠ a SŠ v celém spektru praktických činností a dovedností	1.4.1. Další neformální a zájmové vzdělávání
1.3.2. Vzdělávání pedagogů ke zvýšení účinnosti opatření 1.3.1.	1.4.2. Nabídka celoživotního vzdělávání
1.3.3. Podpora spolupráce, síťování a posilování absorpční kapacity území	
1.3.4. Odstranění fyzický překážek ve vzdělávání žáků se SVP	
1.3.5. Posílení kapacity účastníků vzdělávání	
1.3.6. Podpora zavádění diagnostických nástrojů pro kariérní poradenství	
1.3.7. Podpora inovací ve vzdělávání	

1.3.8.

Posílení komunitní a regionální role vzdělávání

Obrázek 3: Území MAS ORLICKO v rámci Pardubického kraje

/Zdroj: Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO, [online]. Žamberk. [cit.9.8.2016]. Dostupné z: 2016<http://www.mas.orlicko.cz/Prezentace/Dokumenty/0569793e849f5e.pdf/>

Strategie na vyšších územních úrovních

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji (2016 - 2020)

Dokument se zabývá vzdělávací soustavou, stanovuje priority, cíle a konkrétní úkoly vzdělávací politiky v Pardubickém kraji. Celý dokument je rozdělen na tři hlavní oblasti.

Předškolní vzdělávání

V současné chvíli je kapacit v MŠ dostatek, ale změnou legislativy (docházka do MŠ od 2 let) může dojít k nedostatku míst v MŠ. Postupně také roste počet přípravných tříd (jen zak rok 2014/2015 byly zřízeny čtyři přípravné třídy v Pk). Ve školní roce 2014/2015 bylo

v Pardubickém kraji celkem 308 běžných MŠ, 5 soukromých, 1 církevní a 5 speciálních mateřských škol.

Záměrem Pardubického kraje je v oblasti předškolního vzdělávání v následujícím období podporovat zejména:

- rovný přístup k předškolnímu vzdělávání a dostupnost předškolního vzdělávání
- vznik nových mateřských škol či navýšování kapacit a míst poskytovaného vzdělávání mateřských škol pouze v odůvodněných případech v návaznosti na demografický vývoj a s ohledem na možnosti využití stávajících kapacit mateřských škol
- zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně dětí mimořádně nadaných)
- seznamování dětí s cizím jazykem přiměřeným způsobem odpovídajícím jejich věku a možnostem
- vedení dětí ke zdravému životnímu stylu
- zajištění odborné péče pro děti s vadami řeči (např. formou proškolení pedagogických pracovníků pro logopedickou prevenci v jednotlivých mateřských školách)
- metodickou pomoc pracovníkům mateřských škol prostřednictvím Školského portálu Pardubického kraje
- vytváření podmínek pro prezentaci aktivit mateřských škol na Školském portálu Pardubického kraje

Základní vzdělávání

V Pardubickém kraji bylo ve školním roce 2014/2015 provozováno 251 základních škol s 41 901 žáků v běžných třídách a 1 211 žáků ve speciálních třídách. Projekt EU peníze školám také pozitivně ovlivnil vývoj základních škol daného území, kde z něj čerpalo celkem 248 základních škol v celkové výši 251.266.655 Kč.

Záměrem Pardubického kraje je v oblasti základního vzdělávání v následujícím období podporovat zejména:

- rovný přístup k základnímu vzdělávání a dostupnost základního vzdělávání

- vznik nových základních škol či navyšování kapacit a míst poskytovaného vzdělávání základních škol pouze v odůvodněných případech v návaznosti na demografický vývoj a s ohledem na možnosti využití stávajících kapacit základních škol
- zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků mimořádně nadaných)
- vedení žáků ke zdravému životnímu stylu
- zajištění odborné péče pro děti s vadami řeči (např. formou proškolení pedagogických pracovníků pro logopedickou prevenci v jednotlivých základních školách)
- metodickou pomoc pracovníkům základních škol prostřednictvím Školského portálu Pardubického kraje
- vytváření podmínek pro prezentaci aktivit základních škol na Školském portálu Pardubického kraje

Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje 2014-2020

RAP Pk v bodě 1 *Podpora kvalitního systému vzdělávání* specifikuje priority Pardubického kraje ve vazbě na MAP následovně:

- Infrastruktura pro předškolní vzdělávání
- Infrastruktura ZŠ
- Infrastruktura zájmového a neformálního vzdělávání mládeže
- Zvýšení kvality vzdělávání (předškolní, primární, sekundární a celoživotní) v regionu
- Podpora venkovských komunitních škol
- Sociální integrace dětí a žáků

Krajská příloha k národní strategii RIS3 Pk

V návrhové části dokumentu je oblast školství zahrnuta v *Klíčové oblasti změn A) Rozvoj lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace*

Tato klíčová oblast změn se zaměřuje na kvalitu a relevanci vzdělávání jako jednoho z klíčových předpokladů pro posilování konkurenceschopnosti kraje v rámci globální znalostní ekonomiky. Cílem opatření je vytvořit podmínky pro růst kvality a praktické relevance ZŠ, SŠ

a VŠ vzdělávání a s využitím různých forem rozvíjet zájem široké veřejnosti o vědu a techniku a získávat nadané mladé lidi pro kariéru v přírodovědných a technických oborech (vč. školství) v regionu.

V Klíčové oblasti stanovuje následující strategické cíle a v jejich rámci cíle specifické:

Strategický cíl:	Specifický cíl:
Zvýšit kvalitu a relevanci počátečního vzdělávání (ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ) s ohledem na potřeby firem v klíčových technologických doménách kraje a vytvářet podmínky pro její trvalý růst	Zvýšit kvalitu a atraktivitu přírodovědného a technického vzdělávání a matematiky (STEM) na ZŠ a SŠ
	Zvýšit kvalitu práce s talenty a podporu profesní profilace žáků
	Zvýšit aktivní znalost cizího jazyka, úroveň měkkých kompetencí a podnikavost
	Zvýšit kvalitu řízení a vytvářet podmínky pro trvalý růst kvality vzdělávání
Zvýšit kvalitu a dostupnost popularizace vědy a neformálního zájmového vzdělávání v přírodovědných a technických oborech a matematice (STEM)	Zvýšit kvalitu a intenzitu popularizace vědy a techniky
	Zvýšit kvalitu a dostupnost neformálního a zájmového vzdělávání zaměřeného přírodní a technické obory a matematiku (STEM)
Zvýšení kvality pracovníků ve VaV a rozvoj dalšího (zejména odborného) vzdělávání	Zlepšování kvality a praktické relevance dalšího vzdělávání s ohledem na potřeby inovačních firem a jeho provázanosti s počátečním vzděláváním

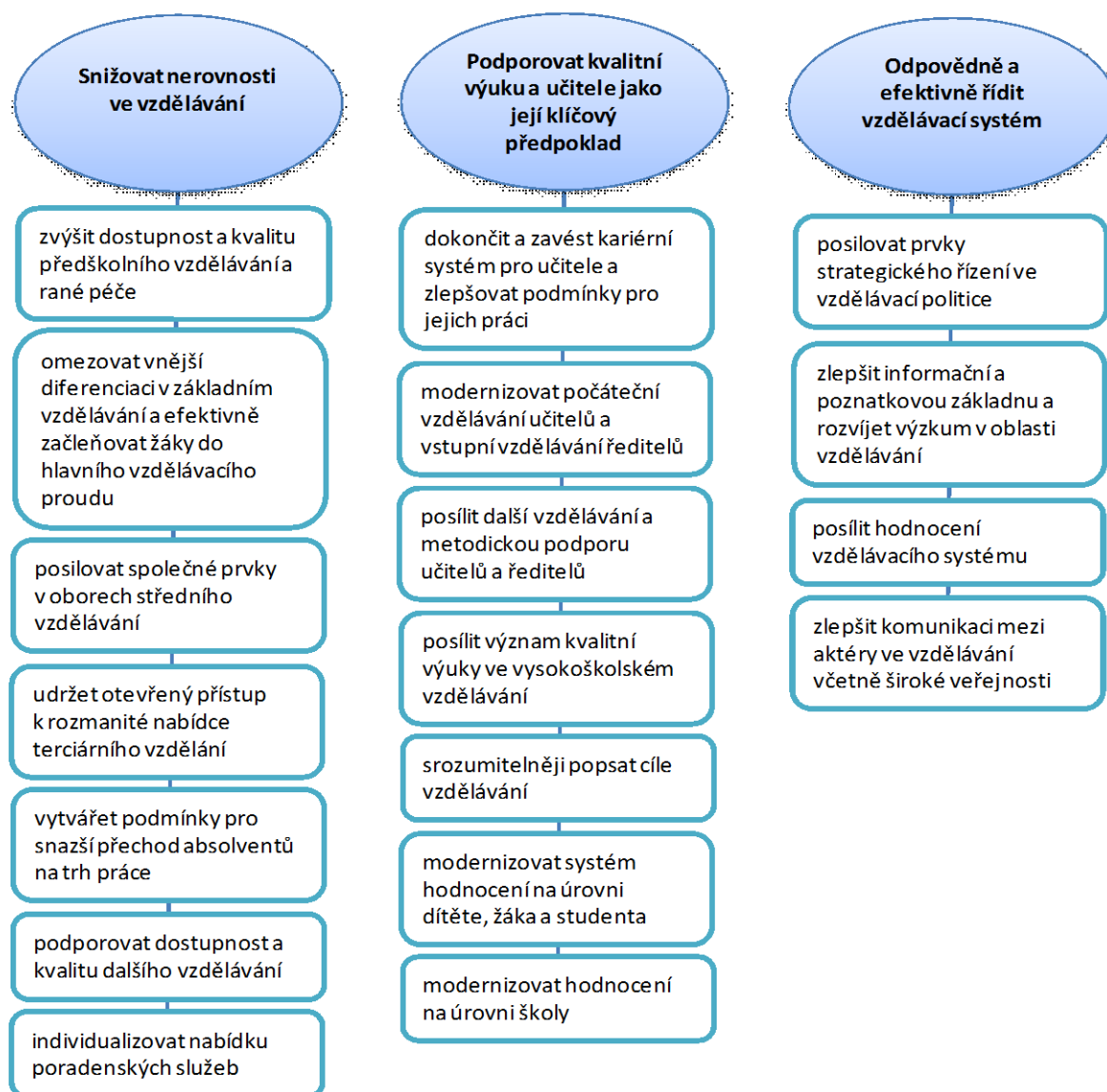
Strategie na národní úrovni

Na národní úrovni najdeme souhrn významných dokumentů, které jsou dále podrobněji rozepsané.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 představuje základní strategický dokument ČR v oblasti vzdělávání na národní úrovni. Tato strategie stanovuje na základě důkladného zhodnocení současného stavu 3 průřezové priority a na ně navázané cíle (viz obrázek 4).

Obrázek 4: Průřezové priority a navázané cíle

/Zdroj: Autor analýzy na základě Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020/

Priorita 1:

Dle strategie dochází k nerovnostem ve vzdělání především z důvodu rozdílných příležitostí a aspirací k učení a z důvodu silné závislosti výsledků vzdělávání na rodinném zázemí na úrovni žáka i na úrovni školy (tzn. rozdělování žáků do výběrových a nevýběrových tříd podle rodinného zázemí).

Na snižování nerovnosti ve vzdělávání navazuje cíl zvýšení kvality předškolního vzdělávání a rané péče, kde je vnímána jako problém absence fungujícího systému rané péče pro děti do 3 let, v tomto ohledu Česká republika za většinou evropských států zaostává. Další problém zřejmý zejména ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích je nedostatečná kapacita mateřských a základních škol, která vzniká vlivem nástupu populačně silnějších ročníků. Mezi opatření podporující zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání a rané péče patří např.:

- zavedení posledního roku předškolního vzdělávání jako povinného,
- navržení systémového řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let,
- včasná diagnostika potíží dítěte (již v průběhu předškolního období),
- posilování spolupráce mezi rodinou a školním prostředím, eliminace odkladu školní docházky.

Dalším navazujícím cílem je omezování vnější diferenciace v základním vzdělávání a efektivní začleňování žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Ačkoliv bylo na základě nového školského zákona z roku 2004 dosaženo určité redukce počtu vzdělávacích cest, český vzdělávací systém se stále vyznačuje vysokou mírou vnější diferenciace od samého počátku povinného vzdělávání. Tento problém je znatelný také v porovnání s ostatními zeměmi EU. V rámci tohoto cíle byla stanovena např. tato opatření:

- eliminace odkladů školní docházky (provázání se systémem přípravných tříd),
- provedení komplexní revize mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest,
- podpora zájmového vzdělávání a jeho vazeb na formální vzdělávání,
- individualizace podpory dětí a žáků (kompenzace všech typů znevýhodnění),
- vyrovnávání podmínek v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem.

Následující cíle již nezabývají předškolním vzděláváním a vzděláváním žáků do 15 let, které řeší Místní akční plány, nicméně jsou v následujícím textu stručně zmíněny.

Dle strategie představuje v oblasti posilování společných prvků v oborech středního vzdělávání největší problém množství negativních jevů spojených se vzděláváním žáků v oborech středního vzdělání bez maturitní zkoušky, jedním z opatření je proto nenavyšování počtu oborů středního vzdělávání, ale provázání jejich struktury s potřebami trhu práce. Mezi další cíle patří udržení rovného přístupu k rozmanité nabídce terciárního vzdělání, vytváření podmínek pro snazší přechod absolventů na trh práce, podpora dostupnosti a kvality dalšího vzdělávání a individualizace nabídky poradenských služeb.

Priorita 2:

Společnou charakteristikou vzdělávacích systémů obecně považovaných za úspěšné je významná pozornost věnovaná výběru, počáteční přípravě a průběžné profesní podpoře učitelů. Jedním z problémů, se kterými se školský systém v ČR potýká, je nízká atraktivita učitelské práce v regionálním školství (nízké platy, omezené možnosti kariérního postupu, neodpovídající společenské uznání). Mezi další problémy lze zařadit stárnutí a prohlubující se genderová nevyrovnanost učitelských sborů.

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku 4.

Priorita 3:

V posledních přibližně patnácti letech došlo v oblasti regionálního školství k výrazné decentralizaci (převodu kompetencí z centrální úrovně státní správy na úroveň krajské a obecní samosprávy) a podstatnému zvýšení autonomie škol. Tyto změny uvolnily prostor pro inovace a participaci všech aktérů. Zvýšení autonomie škol vedlo ke zvýšení odpovědnosti škol, ale zároveň také až k neúměrnému přesunu povinností na úroveň škol, a to bez dostatečné přípravy a podpory ředitelů a dalších vedoucích pracovníků.²

Na tuto prioritu navazují cíle znázorněné na obrázku 4.

---

² /Zdroj: OECD: Education Policy Outlook: Czech Republic (Paris, 2013)/

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020

Na Strategii navazuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, který zmiňuje stejné průřezové priority, cíle i opatření. Tato opatření jsou oproti Strategii 2020 podrobně rozpracována do podopatření včetně uvedení termínu, zdroje financování a gesce. (Dále jsou zde navíc uvedeny grafy, kde jsou jednotlivé cíle podloženy statistickými údaji zpracovanými v grafické podobě).

V dlouhodobém záměru vzdělávání je oproti Strategii 2020 kapitola věnovaná základnímu uměleckému, jazykovému a zájmovému vzdělávání a kapitola zabývající se financováním regionálního školství.

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018

Akční plán inkluzivního vzdělávání je další dokument vycházející z priorit Strategie vzdělávací politiky do roku 2020. První prioritou je snižování nerovnosti ve vzdělávání, druhou podpora kvalitní výuky učitele a třetí prioritou je odpovědné a efektivní řízení vzdělávacího systému.

Cílem Akčního plánu inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018 je připravit a podpořit všechny složky systému (zřizovatele, školy, žáky, rodiče a veřejnost) tak, aby od 1. září 2016 bylo možné začít realizovat změny, které přinesla novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Akční plán je tvořen 3 částmi – A,B, C (část C je pro MAP nerelevantní):

Část A - Prioritní úkoly MŠMT v roce 2015

- A1. Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- A2. Prováděcí předpis k § 16 novely školského zákona
- A3. Diagnostické nástroje

Část B – Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém

Čím dříve, tím lépe - Zavedení povinného předškolního vzdělávání pro děti od 5 let, navýšení potřeb kapacit MŠ, vytvoření návrhu jednotné metodiky pro odborníky v PPP nebo SPC při posuzování školní zralosti, podpora zařazení dětí se SVP do hlavního vzdělávacího proudu

Inkluze je přínosem pro všechny - Dlouhodobá podpora partnerské spolupráce, poskytnutí podpory pro inkluzivní vzdělávání na SŠ, realizace projektu MAP, podpora sociálního začleňování, specifikace profese asistent pedagoga, podpora formativního hodnocení žáků, podpora škol v rámci OP VVV (tzv. Šablony), podpora začleňování cizinců do škol, podpora začleňování dětí se SVP do neformálního a zájmového vzdělávání

Vysoce kvalifikovaní odborníci - Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků, standard učitele a ředitele v zaměření na rozvoj potenciálu každého žáka

Podpůrné systémy a mechanismy financování - Poradenské služby jako pomoc pro zkvalitnění průběhu vzdělávacího procesu, financování akčního plánu

Spolehlivá data - Změny v činnosti ČŠI, změny v evidenci žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí, Monitoring Strategie romské integrace 2020

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020

Vize dokumentu je založena na otevřeném a moderním digitálním vzdělávání. Principem toho je celoživotní proces učení, který bude umožněn každému jedinci bez rozdílu. Digitálním vzděláváním se rozumí takové vzdělávání, které reaguje na změny ve společnosti související s rozvojem digitálních technologií a jejich využíváním v nejrůznějších oblastech lidských činností.

Zahrnuje jak vzdělávání, které účinně využívá digitální technologie na podporu výuky a učení, tak vzdělávání, které rozvíjí digitální gramotnost žáků a připravuje je na uplatnění ve společnosti a na trhu práce, kde požadavky na znalosti a dovednosti v segmentu informačních technologií stále rostou. Cílem strategie je nastavit podmínky a procesy ve vzdělávání, které toto digitální vzdělávání umožní realizovat.

Smyslem strategie je především otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšit kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi a rozvíjet infromatické myšlení žáků.

V dokumentu je vyjmenována celá řada opatření, např.:

- prosazení otevřených informačních zdrojů
- tvorba systému, jako nástroje pro recenzi vzdělávacích zdrojů
- inovace RVP
- modernizace kurikula v rámci IT
- propojení formálního, neformálního a informálního učení
- digitální kompetence jako povinná součást standardu vzdělání učitele
- zajištění udržitelného financování škol v oblasti IT
- podpora připojení k internetu
- podpora správy IT ve školách a školských zařízeních
- příprava podmínek pro sběr velkého množství dat
- podpora vývoje inovací
- podpora pedagogického výzkumu
- monitoring
- podpora metodiky a didaktiky ICT

Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020

Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020 určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži. Reflektuje potřeby mládeže zejména v oblasti vzdělávání a mobility, zaměstnanosti a podnikání mladých lidí, kultury a tvořivosti, jejich participace, zdraví a zdravého životního stylu, mládeže s omezenými příležitostmi a dobrovolnictví. Zabývá se také environmentální a globální rozvojovou problematikou včetně přístupu mladých lidí k právům a informacím. Cílovou skupinou Koncepce 2020 jsou mladí lidé do 30 let.

Koncepce 2020 pracuje s pojmy pilířů, horizontálních priorit, strategických cílů, dílčích cílů a opatření.

- Hlavní část Koncepce 2020 určuje 13 strategických cílů:
- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům
- Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím
- Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání

- Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití
- Podporovat zvyšování přeshraniční mobility mládeže
- Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže
- Podporovat všestranný a harmonický rozvoj dětí a mládeže s důrazem na jejich fyzické a duševní zdraví a morální odpovědnost
- Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života
- Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností
- Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi
- Motivovat děti a mládež k životu s principy udržitelného rozvoje a rozvíjet jejich environmentální gramotnost
- Podporovat rozvoj kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií
- Nabízet dětem a mládeži rozmanité cesty ke kultuře, umění a tradicím

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Vzdělávání a oblast školství není samozřejmě opomenuta. V analytické části jsou rozebrány statistické údaje týkající se vývoje počtu dětí/žáků/studentů a následně jsou zjištěné údaje zhodnoceny, co k danému vývoji vedlo a co z toho vyplývá pro oblast vzdělávání do budoucna. Fungování předškolního, základního a středního školství v regionech zásadním způsobem ovlivní výrazné populační vlny let 1998 – 2008 a to následujícím způsobem:

- oblast předškolního vzdělávání zažije stabilizování kapacit po předchozím nárůstu počtu dětí z populační vlny, která vyvrcholila v roce 2008, kdy se narodilo 120 tis. dětí a od té doby počet narozených stále snižuje cca o 1 tis. dětí ročně až do roku 2017.
- oblast základního školství zasáhne populační nárůst první stupeň základních škol, kde lze předpokládat nárůst počtu žáků.

– střední školy prochází historicky nejvyšším poklesem počtu žáků (který základní školství již dočasně překonalo), když dočasný nárůst počtu žáků lze očekávat až po roce 2017 (zhruba období 2017 - 2022, pak bude následovat opět pomalý, ale dlouhodobý pokles).

Dále je význam tematiky školství a vzdělávání zmíněn např. v souvislosti s trhem práce, dosaženým vzděláním české populace, problematikou sociální exkluze, apod.

Ve strategické části je význam vzdělávání zmiňován v rámci prioritní oblasti „Regionální konkurenceschopnost“, přičemž je kladen důraz na kvalitu, flexibilitu a efektivitu vzdělávací soustavy např. v souvislosti s adaptabilitou žáků/studentů na trhu práce.

Vzdělávání je dále zmiňováno v rámci prioritní oblasti „Územní soudržnost“ např. v souvislosti s podporou integrace a aktivizace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených skupin obyvatelstva, dále v souvislosti s kvalitou, vybaveností, územní dostupností a rozmístěním jednotlivých typů škol či z pohledu tematiky volného času a jeho úzké vazby na vzdělávání.

Strategie sociálního začleňování 2014-2020

Strategie popisuje prioritní témata ČR pro oblast sociálního začleňování osob v období do roku 2020 a pro čerpání z veřejných rozpočtů ČR i využívání Evropských strukturálních a investičních fondů Evropské unie (dále jen „EU“) v programovém období 2014+. Dále obsahuje přehled opatření majících vliv na sociální začleňování a boj s chudobou a přehled relevantních materiálů a zdrojů. Strategie vychází z „*Dlouhodobé vize resortu práce a sociálních věcí pro oblast sociálního začleňování*“ schválené ministrem práce a sociálních věcí v květnu 2012, zahrnuje však i oblasti překračující hranice resortu, které mají významný vliv na sociální začleňování osob.

Vize dokumentu je založena na sociálním začleňování, které je definováno jako proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

K obecným cílům sociálního začleňování tak patří:

- zajištění účasti v zaměstnání a rovného přístupu ke všem zdrojům, právům, zboží a službám;
- prevence rizika sociálního vyloučení;
- pomoc nejvíce zranitelným;
- mobilizace všech relevantních aktérů.

Pro oblast vzdělávání jsou nejdůležitějšími cíli Strategie podpory rodiny a zajištění rovného přístupu ke vzdělání pro všechny.

3.1.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření realizované MŠMT

Východiskem pro stanovení základních problémových okruhů bylo dotazníkové šetření realizované MŠMT, které bylo zahájeno v prosinci 2015. V ORP Ústí nad Orlicí se ho aktivně zúčastnilo 19 mateřských škol, tj. 100% a 16 základních škol, tj. také 100%. V ORP Česká Třebová se na něm podílelo 6 mateřských škol ze 7 (jedna mateřská škola vyplnila dotazník dodatečně), tj. 85,7% a 7 základních škol, tj. 100%. Získaná data tak můžeme považovat za relevantní.

Výsledky dotazníkového šetření

Základní školy – hlavní oblasti rozvoje definované v dotazníkovém šetření

Pro základní školy patří mezi nejvíce prioritní oblasti: podpora inkluzivního/společného vzdělávání a rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení.³

Tab. 1: Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Ústí nad Orlicí

Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Ústí nad Orlicí	Pořadí podle potřeb škol
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	1
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	3
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	4
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	6
E. Podpora polytechnického vzdělávání	5
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	2

³ pozn: Seřazení všech 6 hlavních oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020) do 6 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020).

Tab. 2: Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Česká Třebová

Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Česká Třebová	Pořadí podle potřeb škol
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	2
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	5
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	4
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	6
E. Podpora polytechnického vzdělávání	3
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1

Mateřské školy – hlavní oblasti rozvoje definované v dotazníkovém šetření

Jak uvádí následující údaje, pro mateřské školy jsou největšími prioritami: podpora polytechnického vzdělávání a v závěsu jsou podpora inkluzivního/společného vzdělávání a rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení.⁴

Tab. 3: Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Ústí nad Orlicí

Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Ústí nad Orlicí	Pořadí podle potřeb škol
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	2

⁴ pozn: Seřazení všech 6 hlavních oblastí od 1 (= největší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020) do 6 (= nejmenší potřeba rozvíjet danou oblast v rámci podpory z Evropské unie v letech 2016 – 2020).

B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	6
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	5
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativité žáků	4
E. Podpora polytechnického vzdělávání	1
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	2

Tab. 4: Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Česká Třebová

Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Česká Třebová	Pořadí podle potřeb škol
A. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání	2
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	4
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	5
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativité žáků	6
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2
F. Rozvoj infrastruktury školy, vč. rekonstrukcí a vybavení	1

Nejvýznamnější překážky v jednotlivých sledovaných oblastech (podíl škol v rámci ORP, které danou překážku označily za nejvýznamnější)⁵

⁵ Pozn.: v každé oblasti jsou uvedeny 3 nejvýznamnější definované překážky, v případě shodné hodnoty jsou uvedeny všechny definované překážky. Pro porovnání obou ORP zpracovatel doplnil data z obou regionů. Znak „x“ je uváděn v případě pořadí, pokud je podíl nulový.

Podpora inkluzivního / společného vzdělávání

Mateřské i základní školy pro obě ORP v poměrně značné shodě definují jako nejvýznamnější překážky pro danou oblast nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (především organizačně a finančně náročnou roli asistentů pedagoga) a velký počet dětí ve třídách, které mohou být způsobené předsudky pp a nedostatečné zkušenosti s jinými formami výuky.

PODPORA INKLUZIVNÍHO / SPOLEČNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ				
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	MŠ		ZŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	26,3%	16,7%	x	28,6%
Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)		16,7%	x	
Nedostatečná vzájemná komunikace školy a rodiny (nezvládnutí řešení konfliktů a problémů, nedostatečná schopnost školy obhájit vlastní názory a postupy apod.)	5,3%			
Velký počet dětí ve třídách	42,1%	66,7%	x	28,6%
Nedostatečná schopnost učitelů pracovat s	5,3%			

heterogenní skupinou				
Nezájem učitelů o zavedení inkluzivního prostředí školy (nezájem o změnu metod, forem a stylu práce)	5,3%			
Problematika je nová, nerozumíme jí, nemáme žádné zkušenosti v oblasti inkluze/společného vzdělávání	5,3%			
Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	5,3%			
Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému			x	28,6%
Zřizovatel školy nepovažuje téma inkluze za prioritu			x	

Rozvoj čtenářské pre / gramotnosti, rozvoj matematické pre / gramotnosti

Shodně s výsledky v rámci kraje a celé ČR se pohybují i výsledky obou ORP a za nejvýznamnější překážku pro čtenářskou a matematickou pregramotnost v mateřských školách a čtenářskou a matematickou gramotnost na základních školách uvádí nedostatek finanční podpory pro vybavení a technické zázemí. Pro čtenářskou pregramotnost na MŠ je také velikou překážkou nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj čtenářské i matematické pregramotnosti. Dále jsou výsledky velmi rozprostřené, záleží spíše na názoru a stavu konkrétních škol viz následující tabulky.

ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ PREGRAMOTNOSTI (POUZE PRO MŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	MŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká

		Třebová
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.)	42,1%	66,7%
Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	63,2%	66,7%
Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	47,4%	
Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti		33,3%
Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)		33,3%
Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti		33,3%

ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI (POUZE PRO ZŠ)

Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	ZŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	62,5%	71,4%

Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj gramotnosti	6,3%	
Nedostatečné uplatňování metod a forem výuky ve vztahu k heterogenním skupinám žáků	12,5%	
Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	6,3%	
Nezájem ze strany žáků a rodičů	6,3%	14,3%
Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)		14,3%

ROZVOJ MATEMATICKÉ PŘEGRAMOTNOSTI (POUZE PRO MŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	MŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.)	15,8%	66,7%
Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	31,6%	66,7%
Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	10,5%	33,3%
Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá		33,3%

kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)		
Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti		33,3%
Nedostatečný tlak na implementaci rozvoje příslušné pregramotnosti na národní úrovni	10,5%	

ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI (POUZE PRO ZŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	ZŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	56,3%	42,9%
Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku	6,3%	14,3%
Nedostatečné uplatňování metod a forem výuky ve vztahu k heterogenním skupinám žáků	6,3%	14,3%
Nezájem ze strany žáků a rodičů		14,3%
Nízká úroveň kooperace školy s dalšími aktéry k rozvoji gramotnosti (projekty se školami, s obcemi, science centry, neziskovými organizacemi apod.)		14,3%
Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně	6,3%	

gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku		
Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.)	6,3%	

Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě na mateřských školách a kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě na základních školách

V rámci mateřských škol se v daném kraji a celé ČR vyznačoval za největší překážku nedostatek finančních prostředků. Pro ORP Ústí nad Orlicí a Českou Třebovou byla tato překážka také velice zásadní spolu s malým zájmem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity.

PODPORA KOMPETENCÍ K INICIATIVĚ A KREATIVITĚ (POUZE MŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	MŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Malý zájem a stereotypní přístup pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity	21,1%	x
Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	31,6%	x
Jiné	15,8%	
Žádné	15,8%	x
Zřizovatel školy nepovažuje téma za prioritu		x

PODPORA KOMPETENCÍ K PODNIKAVOSTI, INICIATIVĚ A KREATIVITĚ (POUZE ZŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	ZŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti, iniciativy a kreativity	18,8%	
Malý zájem žáků o témata, cvičení, projekty rozvíjející kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	6,3%	
Nedostatečná dostupnost informačních a komunikačních technologií pro výuku v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity	6,3%	
Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	62,5%	71,4%
Jiné	6,3%	
Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity		28,6%

Podpora polytechnického vzdělávání

Napříč výsledky pro ČR, Pardubický kraj a konkrétněji pak ORP České Třebové a Ústí nad Orlicí se v MŠ i ZŠ vyznačuje jako největší překážkou pro polytechnické vzdělávání nedostatek financí na jeho podporu a nedostatek vybavení (pomůcky, laboratoře, nedostatečné prostory). Mateřské školy z ORP Ústí nad Orlicí považují za silnou překážku také málo příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky. Obecně se školy dále shodují na malém zájmu pedagogů o podporu polytechniky ve školách, strachu o bezpečnost dětí či absenci pozice pracovníka pro rozvoj dané oblasti.

PODPORA POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ (MŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	MŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)	5,3%	33,3%
Malý zájem pedagogů o podporu polytechnického vzdělávání nebo strach o bezpečnost dětí	10,5%	
Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	5,3%	16,7%
Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	36,8%	50,0%
Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky	26,3%	
Jiné	10,5%	
Žádné	5,3%	

PODPORA POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ (ZŠ)		
Nejvýznamnější překážky pro danou oblast	ZŠ	
	ORP Ústí nad Orlicí	ORP Česká Třebová
Nedostatečné/neodpovídající prostory	12,5%	14,3%

Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.	31,3%	14,3%
Malý zájem o polytechnické vzdělávání ze strany žáků a rodičů	6,3%	28,6%
Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků	25,0%	42,9%
Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechniky	12,5%	
Jiné	12,5%	

3.1.4. Charakteristika školství v řešeném území

Tato kapitola vychází z dat obsažených ve Strategii území správního obvodu SO ORP ČT a ÚO – zpracována v rámci projektu meziobecní spolupráce, z dotazníkového šetření potřeb MŠ a ZŠ v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP a z výkazů MŠMT.

Správní obvod ORP Ústí nad Orlicí

SO ORP Ústí nad Orlicí se skládá z 16 obcí:

Brandýs nad Orlicí
České Libchavy
Dlouhá Třebová
Dolní Dobrouč
Hnátnice
Hrádek
Jehnědí
Libchavy
Orlické Podhůří
Řetová
Řetůvka
Sopotnice
Sudislav nad Orlicí
Ústí nad Orlicí
Velká Skrovnice
Voděrady

V území je 16 základních škol (9 úplných) a 1 gymnázium. ZŠ jen s 1.stupněm jsou v Ústí nad Orlicí a v dalších sedmi menších obcích. Ve čtyřech nejmenších obcích ZŠ není. Z celkem 19 mateřských škol (z toho jedna speciální zřízená krajem) se jich 9 nachází v Ústí nad Orlicí. V pěti obcích MŠ není. Tato situace je takto stabilní po celé sledované období 2005/2006 až 2015/2016. V území není žádná církevní škola ani soukromá škola.

V SO ORP Ústí nad Orlicí dále nalezneme jeden Dům dětí a mládeže DUHA Ústí nad Orlicí, který je velice významným a vyspělým střediskem území, ZUŠ Jaroslava Kociana, Ústí nad Orlicí a dále 2 pobočky ZUŠ se sídlem mimo ORP: Brandýs nad Orlicí (pobočka ZUŠ Choceň) a Dolní Dobrouč (pobočka ZUŠ Letohrad).

Dále se v SO ORP Ústí nad Orlicí vyskytuje mnoho dalších sdružení neformálního charakteru. Nalezneme zde svaz skautů a skautek ČR Junák, mateřská centra (Medvídek, U Krtečka),

rodinná centra (Hrošík, Srdíčko), LMK Junior klub Ústí nad Orlicí, LDT Zblovce, o.s., Pionýrskou skupinu vodních sportů, The trip to fancy, o.s. a dále mnoho hasičských, sportovních, ochrannářských a mysliveckých sdružení.

Při obecném popisu zajištění vzdělávání v rámci daného území je důležité se zmínit, že pokud nelze dítě, žáka, studenta vzdělávat v hlavním vzdělávacím proudu, a to i přes inkluzivní podmínky, je nutné mu poskytnout speciální péči mimo rámec běžných škol. Pro žáky s tělesným, mentálním, sluchovým, zrakovým postižením, autismem, závažnými poruchami učení a chování a závažnými poruchami řeči mohou být zřizovány školy, třídy a skupiny a to dle §16 odst. 9b Školského zákona. Do těchto škol, tříd a skupin jsou zařazováni děti, žáci a studenti na základě souhlasu zákonného zástupce, popř. zletilého studenta, pokud mají doporučení ze školského poradenského zařízení PPP, SPC.

V území SO ORP Ústí nad Orlicí tuto péči zajišťuje (od mateřské školy až po střední školu včetně internátního zařízení a také včetně zajištění vzdělávání žáků při nemocnici v Ústí nad Orlicí) Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí. Zřizovatelem je Pardubický kraj, který určuje její zaměření a strukturu tříd.

Tab. 5: Počty škol a školských zařízení v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

ORP Ústí nad Orlicí	z toho					
	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ zřízené dle § 16, odst. 9	gymnázia
celkem škol	19	16	1	1	1	1
Brandýs nad Orlicí	1	1				
České Libchavy	1	1				
Dlouhá Třebová	1	1				
Dolní Dobrouč	1	1				
Hnátnice	1	1				
Jehnědí	1	1				
Libchavy	2	1				
Orlické Podhůří	1	1				
Řetová	1	1				
Sopotnice	1	1				
Ústí nad Orlicí	8	5	1	1	1	1
Velká Skrovnice		1				

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

Správní obvod ORP Česká Třebová

SO ORP Česká Třebová patří k nejmenším správním obvodům v Pardubickém kraji. Tvoří jej pět obcí Česká Třebová, Semanín, Třebovice, Přívrat a Rybník. Jeho rozloha je pouze 7 971ha. Vzdálenost jednotlivých obcí od centra území České Třebové se pohybuje okolo 6 km. V šetřeném území jsou zastoupeny všechny stupně škol. Nalezneme zde školy pro vzdělávání předškolní, základní i středoškolské, vyšší odbornou školu i dislokované pracoviště Univerzity Pardubice. Mateřské školy a první stupně základních škol jsou ve všech výše uvedených obcích s výjimkou obce Přívrat. Dostupnost mateřských a základních škol pro děti a žáky z Přívratu, kteří navštěvují školy buď v sousední obci Řetová (SO ORP Ústí nad Orlicí) nebo v České Třebové a z městských částí České Třebové Kozlov, Skuhrov a Svinná, v jejichž katastrálním území se žádné mateřské ani základní školy nenachází, je v rámci možností zajištěna dostatečně, přesto je však její zkvalitnění ze strany obce podporováno, aby bylo zcela bezproblémové. Stejně je tomu i v případě vyšších stupňů škol, počínaje 6. ročníkem ZŠ, které jsou soustředěny v České Třebové.

Z hlediska kapacity lze říci, že v současné době je 100% využita kapacita MŠ, v případě ZŠ a gymnázia jsou zaznamenány poměrně velké rozdíly mezi skutečným počtem žáků a kapacitou zařízení. Tato skutečnost se pak nejvíce týká malotřídních škol v obcích Semanín, Třebovice, Rybník.

V září 2014 došlo také k otevření nové alternativní školy Na rovině v České Třebové. Jedná se o detašované pracoviště ZŠ Na rovině v Chrudimi. Jedná se o soukromou školu, která v rámci vyučování využívá Montessori pedagogiky a současně má 2 třídy a dohromady 20 dětí.

V rámci SO ORP působí také školská zařízení, která zajišťují smysluplné využití volného času dětí a mládeže, stejně jako celou řadu vzdělávacích aktivit. Patří k nim DDM Kamarád a ZUŠ Česká Třebová. Ta se zaměřuje na odbornou výuku uměleckých oborů. Zaměstnanci DDM připravují také celou řadu akcí pro širokou veřejnost. Od roku 2013 zajišťuje provoz Klubu Rébus, jehož cílovou skupinou jsou náctiletí. ZUŠ i DDM jsou příspěvkovými organizacemi města Česká Třebová.

V SO ORP Česká Třebová se nachází také Základní škola praktická, Česká Třebová, která je zřízená dle § 16, odst. 9 a jejímž zřizovatelem je Pardubický kraj.

Tab. 6: Počty škol a školských zařízení v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

ORP Česká Třebová	z toho					
	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ zřízené dle § 16, odst. 9	gymnázia
celkem škol	7	7	1	1	1	1
Česká Třebová	4	4	1	1	1	1
Rybník	1	1				
Třebovice	1	1				
Semanín	1	1				

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

Pracovníci ve školství

Tab. 7: Pracovníci ve školství v SO ORP Ústí nad Orlicí 2012/2013

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	127	98	29
základní školy	126	99	27
školní družiny a kluby	26,8	23,8	3
zařízení školního stravování	71,5		71,5
celkem rok 2012/2013	499,8	329,4	170,4

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Počet pracovníků ve školství je dán celorepublikovými pravidly vztahujícími se k počtu žáků. Z toho vychází krajské normativy, a pak se odvozují finanční prostředky pro jednotlivé školy. Obec se může rozhodnout a dofinancovat případný výpadek v rozpočtu, vzniklý např. nízkým počtem žáků.

Průměrný přepočtený stav pracovníků ve školství na celé úvazky. Poslední známé údaje jsou z roku 2013, kde se průměrný počet pracovníků pohybuje kolem 500 pracovníků. Za posledních deset let je průměrný počet pracovníků velice stabilní a stálý ve všech jeho kategoriích.

Tab. 8: Pracovníci ve školství SO ORP Česká Třebová 2015/2016

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2015/2016			
mateřské školy	58,47	45,63	12,84
základní školy	116,76	93,68	23,08
školní družiny a kluby	12,71	12,71	0
zařízení školního stravování	36,01	0	36,01
celkem rok 2015/2016	223,95	152,02	71,93

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

Pro území SO ORP Česká Třebová máme kompletní údaje až po školní rok 2015/2016 viz tabulka výše. Zde můžeme říci, že počet zaměstnanců ZŠ se za posledních 10 let poměrně snížil a to cca o 15 %. Oproti tomu v tomto období mírně vzrostl počet pracovníků škol mateřských, což odpovídá opatřením, která byla v zájmu uspokojení žádostí o umístění dětí v těchto zařízeních v území realizována (navýšení kapacity tříd, otevření 2 dalších tříd MŠ).

Základní vzdělávání

Tab. 9: Úplné a neúplné základní školy v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

Za SO ORP Ústí nad Orlicí	Počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2015/2016			
Obec	15	8	7
Soukromník	0	0	0
Kraj	1	1	0
celkem	16	9	7

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Počet ZŠ v SO ORP Ústí nad Orlicí je od roku 2005 až do roku 2016 stejný, tedy skládá se ze 16 základních škol. 15 z nich je zřizováno obcí, z toho je 8 úplných a 7 neúplných a pouze Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí je zřizována krajem a je devátou školou úplnou.

Z devíti úplných škol jsou však 3 v centrálním sídelním městě SO ORP v Ústí nad Orlicí a 3 v dalších čtyřech největších obcích SO ORP. ZŠ jen s 1.stupněm jsou v Ústí nad Orlicí a v dalších sedmi menších obcích. Ve čtyřech nejmenších obcích ZŠ není.

Tab. 10: Úplné a neúplné základní školy v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

Za SO ORP Česká Třebová	Počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2015/2016			
Obec	6	3	3
Soukromník	1	0	1
Kraj	1	1	0
Celkem	8	4	4

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

Úplné základní školy nalezneme pouze v obci Česká Třebová a to ZŠ Habrmanova, ZŠ Ústecká a ZŠ Nádražní. Neúplné pak v obcích Semanín, Rybník a Třebovice. Žáci z těchto obcí, které mají ZŠ pouze s 1. stupněm převážně pokračují v dalším studiu na 2. stupni základních škol v České Třebové. Žáci z obce Přívrat dojíždějí již od prvního stupně do škol v České Třebové nebo navštěvují neúplnou ZŠ v sousední obci Řetová a teprve na druhý stupeň nastupují v České Třebové. Jedna neúplná základní škola je i v České Třebové. Jedná se o školu Na rovině, která je soukromá a má pouze dvě třídy. V území také nalezneme Základní školu Praktickou, která je zřizovaná dle § 16, odst. 9 a jedná se o školu úplnou.

Počet malotřídních tříd

Tab. 11: Počet malotřídních tříd v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

ORP Název obce	počet škol celkem	Z toho tříd		
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní
celkem škol	9		8	2
České Libchavy	1		1	
Dlouhá Třebová	1		1	
Hnátnice	1			1
Hrádek				
Jehnědí	1		1	
Orlické Podhůří	1		1	
Řetová	1		1	
Sopotnice	1		2	
Ústí nad Orlicí	1			1
Velká Skrovnice	1		1	

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Malotřídní školy najdeme v devíti obcích daného SO ORP. České Libchavy, Dlouhá Třebová, Jehnědí, Orlické Podhůří, Řetová a Velká Skrovnice mají jednu dvoutřídní třídu. V Sopotnici se nachází dokonce dvě, kdy spojenými ročníky jsou 1. a 2. třída a 4. a 5. třída. Hnátnice a Ústí nad Orlicí mají třídu trojtřídní.

Tab. 12: Počet malotřídních tříd v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

ORP Česká Třebová	Počet škol celkem	z toho		
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní
Název obce				
celkem škol	4		3	1
Rybník	1		1	
Třebovice	1		1	
Semanín	1			1
Česká Třebová	1		1	

/Zdroj: výkazy MŠMT, MF, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

V jednotlivých obcích správního obvodu Česká Třebová jsou tři malotřídní školy. V obci Rybník je to škola dvoutřídní. V obci Třebovice jsou v každé třídě spojeny dva ročníky (1.+ 2. a 3.+ 4.), ale mají ještě samostatnou pátou třídu. V obci Rybník je složení tříd jiné, a sice 1., 3., 5. ročník v jedné třídě a 2. a 4. ročník v třídě druhé. ZŠ Semanín je školou trojtřídní. 1. ročník je samostatný a další ročníky jsou spojeny (2.+ 3. a 4.+ 5.). V obci Česká Třebová je soukromá škola Na rovině, která je pouze dvoutřídní. Je spojen 1. až 3. ročník a 4. s 5. ročníkem.

Jiná zařízení, která jsou součástí ZŠ

Tab. 13: Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	Samostatné MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	16	16	8	15	13	24
Brandýs nad Orlicí	1	1		1	1	2
České Libchavy	1	1	1	1	1	1
Dlouhá Třebová	1	1	1	1	1	2
Dolní Dobrouč	1	1		1	1	1

Hnátnice	1	1		1	1	1
Jehnědí	1	1	1	1	1	1
Libchavy	1	1	1	1	1	2
Orlické Podhůří	1	1	1	1	1	1
Řetová	1	1	1	1	1	2
Sopotnice	1	1	1	1	1	1
Sudislav nad Orlicí						
Ústí nad Orlicí	5	5	1	5	3	8
Velká Skrovnice	1	1				2

/Zdroj: Výkaz ÚIV (M3), webové stránky zřizovatelů/

Pro zajištění výuky zprostředkovávají MŠ a ZŠ stravování, školní družiny (které patří k 1. stupni ZŠ) a sportovní zařízení (tělocvičny a hřiště). Na obcích je z hlediska efektivity stravování vyřešeno tak, že je výdejna umístěna buď v jedné nebo v druhé budově (MŠ nebo v ZŠ). U školních družin se vyskytuje problém s délkou denního provozu (často zavírají příliš brzy, což je obtížné pro rodiče). To bývá způsobeno malým počtem dětí a tedy nedostatkem finančních prostředků na vychovatelku. Tělocvičny a hřiště často trpí nedostatkem vybavení.

Tab. 14: Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Česká Třebová 2015/2016

Název obce	Počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ ⁶	Jiné
Celkem	8	8	3	8	7	16
Česká Třebová	5	5	0	5	4	13
Rybník	1	1	1	1	1	2
Třebovice	1	1	1	1	1	1
Semanín	1	1	1	1	1	1

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

6 Školní jídelna

Ve všech základních školách v rámci správního obvodu je školní družina i školní jídelna, ve většině případů s vlastní vývařovnou (viz komentář níže). Při ZŠ Ústecká je provozován ještě školní klub.

V tabulce je ve sloupci ŠJ u obce Česká Třebová v uvedeném počtu tří školních jídelen zařazena i jídelna při ZŠ Ústecká, ta má však od 01.09.2012 pouze výdejnu s jídelnou, kam se dováží obědy ze školní jídelny ZŠ Habrmanova. V případě ZŠ a MŠ Rybník i ZŠ a MŠ Semanín je vždy školní jídelna a kuchyň v budově mateřské školy. Žáci ze ZŠ Rybník do MŠ na obědy dochází, žákům ze ZŠ Semanín jsou obědy z MŠ dováženy. Ve škole se nachází výdejna s malou jídelnou.

Kapacita škol

Kapacita základních škol byla stanovena v 80. letech, kdy do ZŠ přicházely silné ročníky dětí a jako taková přetrvává dodnes. Od konce devadesátých let minulého století však docházelo k postupnému úbytku žáků nastupujících do prvních tříd ZŠ a teprve od roku cca 2007, se tato situace opět mění a počty žáků se postupně zvyšují. Základní školy pro svou činnost potřebují též nejrůznější odborné učebny (např. pro výuku informatiky, jazyků, přírodních věd apod.). Mimo odborných učeben jsou na ZŠ také zřizovány kabinety, výukové kuchyňky, dílny, školní družiny a kluby. Lze tedy říci, že stavební kapacita škol je dobře využita.

Současně se také chystá přepočet kapacit škol dle hygienických norem. Při určování kapacity škol je nutné si uvědomit, že standart a požadavky na školy jsou náročnější než dříve (menší skupiny, speciální učebny, práce s žáky s SVP atd.), a proto je potřeba i přehodnotit reálnou současnou kapacitu.

Tab. 15: Počet základních škol, žáků a učitelů v SO ORP Ústí nad Orlicí

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů	Počet žáků na jednoho přepočteného učitele
2015/2016	16	2172	147,3	14,7
2014/2015	16	2146	140,6	15,3
2013/2014	16	2134	145,7	14,6
2012/2013	16	2254	134,2	16,8
2011/2012	16	2132	132,7	16,1

2010/2011	16	2120	134,8	15,7
2009/2010	16	2110	137,4	15,4
2008/2009	16	2189	139,7	15,7
2007/2008	16	2217	144,9	15,3
2006/2007	16	2392	150,4	15,9
2005/2006	16	2472	159,24	15,5

/Zdroj: Výkaz ÚIV (M3, P1-04)/

Průměr počtu žáků pro SO ORP Ústí nad Orlicí mírně snižuje Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí, která jediná má zřízené speciální třídy s individuálním přístupem (znamená méně žáků na učitele). Zatímco počet dětí v MŠ se první polovině sledovaného období zvyšoval, počet žáků v ZŠ se v ORP naopak snižoval zejména z důvodu demografického vývoje. V posledních letech se počet žáků nevýznamně zvýšil, ale očekává se příliv silných ročníků přicházejících do škol.

Tab. 16: Počet základních škol, žáků a učitelů v SO ORP Česká Třebová⁷

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného učitele
2015/2016	6	1494	89,3	16,7
2014/2015	6	1473	89,7	16,4
2013/2014	6	1456	93,7	15,5
2012/2013	6	1412	89,6	15,8
2011/2012	6	1408	87,2	16,2
2010/2011	6	1395	85,6	16,3
2009/2010	6	1378	87,5	15,7
2008/2009	6	1448	91,9	15,8
2007/2008	6	1508	94,5	15,9
2006/2007	6	1644	101,4	16,2
2005/2006	6	1725	105,3	16,4

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

⁷ Tabulka nezahrnuje Základní školu Praktickou, Česká Třebová a soukromou školu Na rovině, Česká Třebová.

Při pohledu na stejná data také pro SO ORP Česká Třebová vidíme shodu v úbytku počtu žáků i učitelů mezi lety 2005/2006 a 2015/2016.

Tab. 17: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

ORP Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	16	106	2172	96,5	17,4
Brandýs nad Orlicí	1	9	151	151	16,7
České Libchavy	1	2	30	30	15
Dlouhá Třebová	1	4	63	63	15,75
Dolní Dobrouč	1	9	189	189	21
Hnátnice	1	3	33	33	11
Jehnědí	1	2	38	38	19
Libchavy	1	9	229	229	25,4
Orlické Podhůří	1	2	38	38	19
Řetová	1	2	49	49	24,5
Sopotnice	1	7	68	68	9,7
Ústí nad Orlicí	5	55	1267	253,4	23
Velká Skrovnice	1	2	17	17	8,5

/Zdroj: Výkaz ÚIV (M3), webové stránky zřizovatelů/

Když se podíváme na průměrný počet žáků na třídu, je navyšován především velkými ZŠ tj. městské školy. Průměrný počet žáků na třídu je vyšší na velkých školách, naopak nižší na malých obcích s malotřídními školami.

Tab. 18: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí v SO ORP Česká Třebová 2015/2016⁸

ORP Česká Třebová Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Celkem	6	66	1494	94,00	22,63
Česká Třebová	3	57	1395	465,00	24,47

⁸ Tabulka nezahrnuje Základní školu Praktickou, Česká Třebová a soukromou školu Na rovině, Česká Třebová.

Rybník	1	2	22	22,00	11,00
Třebovice	1	3	34	34,00	11,33
Semanín	1	3	43	43,00	14,33

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

Situace s využitím kapacity jednotlivých škol ve správním obvodu je také velmi rozmanitá. Zatímco ve školách zřizovaných ve městě Česká Třebová, lze konstatovat průměrný stav využití kapacity s průměrným počtem 25 žáků v každé třídě (tento stav výrazně ovlivňuje nízký počet žáků na druhém stupni těchto škol), v jednotlivých třídách škol malotřídních (s výjimkou školy v Semaníně) je stav značně podprůměrný a to i přesto, že jsou v nich ročníky žáků spojené. Důvod proč ZŠ Semanín vykazuje lepší naplněnost jednotlivých tříd než školy v České Třebové je zejména ten, že dostupnost školy je výhodná i pro obyvatele sociálně vyloučené lokality, jež se nachází v okrajové části České Třebové. Část žáků tedy tvoří i obyvatelé tohoto sídliště, kteří by však z hlediska spádovosti náleželi do škol v České Třebové.

Tab. 19: Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	27	25	16,8	15,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	2	1	1,9	0,9
psychologové		0	0	x	x
speciální pedagogové		3	3	1	1
výchovni poradci		11	10	x	x

/Zdroj: Výkaz ÚIV (M3)/

Z celkového počtu jsou ve školách zřizovanými obcemi ostatní pedagogičtí pracovníci škol v SO ORP Ústí nad Orlicí zastoupeni 27 asistenty pedagoga pro žáky se zdravotním postižením (fyzické osoby), jde většinou o ženy (v přepočtu na plně zaměstnané 15,3) a dále 2 asistenti pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním (z toho jedna žena). Dále 11 výchovných poradců (FO), z toho 10 žen a tři speciální pedagogové (všechno ženy). Jsou tu také přítomní 3 speciální pedagogové (opět všechno ženy).

Tab. 20: Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

ORP Česká Třebová		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním	9	8	4	3,4
	pro žáky se sociálním	3	2	2	1
psychologové		0	0	x	x
speciální pedagogové		0	0	x	x
výchovní poradci		5	5	x	x

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

Ve školním roce 2015/2016 pracovalo v běžných základních školách správního obvodu 9 asistentů pedagoga. Mimo nich pak ještě další dva v ZŠ praktická. Obvykle se jednalo o asistenty, kteří měli primárně podpořit konkrétní žáky se zdravotním znevýhodněním. Pravidlem však bývá, že obvykle spolupracují i s dalšími žáky. V případě potřeby zastupují ve školní družině apod. Vzhledem k přítomnosti sociálně vyloučené lokality v této oblasti a stále se rozšiřujícím komunitám osob sociálně znevýhodněných⁹, jejichž děti navštěvují v poměrně hojném počtu běžné základní školy by bylo vhodné zajistit také dostatečný počet asistentů pedagoga pro takto znevýhodněné žáky.

Žáci ZŠ Nádražní, ZŠ Habrmanova a ZŠ Ústecká mohou v případě potřeby využít možnosti konzultace s výchovným poradcem, případně se školním psychologem (od školního roku 2013/2014, který s těmito školami externě spolupracuje). Tato nabídka platí i pro rodiče žáků a pedagogické pracovníky.

⁹ Děti se sociálním znevýhodněním se považují děti z rodinného prostředí s nízkým sociálně - ekonomickým postavením, ohrožené sociálně patologickými jevy, děti příslušníků etnických menšin (romské děti), děti azylantů, či děti účastníků řízení o udělení azylu. /zdroj: /zdroj:<http://rvp.cz/>

Tab. 21: Přehled základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

	celkem		z toho zřízené		
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	7	7			
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	1	1			
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	1	1			
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	1	1			
základní škola při zdravotnickém zařízení	1	1			
základní škola praktická	1	1			
základní škola speciální	1	1			
přípravný stupeň základní školy speciální	1	1			

/Zdroj: Statistická ročenka školství, Výkaz ÚIV (R13-01), sběr dat na SO, webové stránky zřizovatelů, Výroční zprávy škol/

V území se nachází jedna škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a to Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí, která plní všechny funkce od mateřské školy až po střední školu včetně internátního zařízení, včetně zajištění vzdělávání žáků při nemocnici v Ústí nad Orlicí (viz tabulka výše). Nabízí vzdělávání pro žáky s tělesným, mentálním, sluchovým, zrakovým postižením, autismem, závažnými poruchami učení a chování a závažnými poruchami. Zřizovatelem je Pardubický kraj.

Tab. 22: Přehled základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

	Celkem	z toho zřízené			
		Krajem	obcí	Církví	Soukromé
ředitelství celkem	1	1			
základní škola praktická	1	1			

/Zdroj: výkazy, registry MŠMT, MF, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

Budova základní školy praktické se nachází v blízkosti sociálně vyloučené lokality sídliště Borek, v okrajové části města Česká Třebová. Žije zde velká skupina osob (často Romů),

potýkajících se s problémy spojenými s nezaměstnaností, nízkými příjmy, dluhy apod. Školu navštěvují často právě děti z této lokality, ale do školy dojíždějí i žáci z centra města nebo okolních obcí. ZŠ praktická zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina žáků přichází ze znevýhodněného sociokulturního prostředí a před vstupem do ZŠ obvykle nenavštěvovali běžnou MŠ. Mimo pedagogického sboru pracují ve škole i dva asistenti pedagoga. Práce těchto asistentů nespočívá jen v samotném edukačním procesu, ale její součástí je i práce v terénu a práce s rodinami. Tito asistenti znají velmi dobře prostředí z něhož děti pochází a jsou tedy nepostradatelnými pomocníky pro práci učitele, stejně jako prostředníkem mezi školou a rodiči.

Součástí školy je školní družina s kapacitou 12 žáků, školní výdejna s jídelnou a tělocvična. Ke školnímu areálu patří asfaltové a dětské hřiště, travnaté plochy, které se využívají k výuce tělesné výchovy a pracovního vyučování. Škola je také vybavena množstvím pomůcek pro výuku a využití volného času. Základní škola praktická je škola s 1. - 9. ročníkem a její kapacita je 100 žáků.

Předškolní vzdělávání

Tab. 23: Počty tříd a dětí v MŠ zřizovaných obcí v SO ORP Ústí nad Orlicí 2013/2014-2015/2016

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2015/2016	19	11	43	1003	80,2	12,5	23,3	52,7
2014/2015	19	12	43	1047	81,7	12,8	24,3	55,1
2013/2014	19	12	43	1041	80,6	12,9	24,2	54,7

/Zdroj: Výkaz ÚIV (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele/

Počet MŠ na území SO ORP Ústí nad Orlicí je ve sledovaném období stabilní. Jedná se o 19 mateřských škol. 8 mateřských škol najdeme přímo v Ústí nad Orlicí a to: Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Černovír 96, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Knapovec 8, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Pod Lesem 290, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Sokolská 165, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Nerudova 136, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Na Výsluní 200, Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Heranova 1348, Mateřská škola KLUBÍČKO Ústí nad Orlicí, Dělnická 67.

Dalších 11 mateřských škol najdeme v okolních obcích, jedná se o tyto: MŠ Brandýs nad Orlicí, Základní škola a Mateřská škola České Libchavy, Základní škola a mateřská škola Dlouhá Třebová, Mateřská škola Dolní Dobrouč, Mateřská škola Hnátnice, Základní škola a Mateřská škola Jehnědí, Základní škola a mateřská škola Horní Libchavy, Základní škola a mateřská škola Dolní Libchavy, Základní škola a Mateřská škola Orlické Podhůří, Základní škola a Mateřská škola Řetová, Mateřská škola Stonožka Sopotnice.

11 mateřských škol (včetně všech osmi škol v Ústí nad Orlicí) funguje jako samostatné mateřské školy, zbylých 8 mateřských škol je spojených se základní školou.

Počet dětí v MŠ se od roku 2005/2006 zvyšoval až do roku 2009/2010 zřejmě zejména z důvodu populačního nárůstu. Údaje pocházejí z výkaznictví kraje, odbor školství na ORP. Kraj je zřizovatelem Speciální základní školy a praktická škola Ústí nad Orlicí, jež spravuje také MŠ při zdravotnickém zařízení Nemocnice Ústí nad Orlicí, všechny ostatní MŠ zřizuje obec.

Tab. 24: Počty tříd a dětí v MŠ zřizovaných obcí v SO ORP Česká Třebová 2013/2014-2015/2016

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných tříd /speciál. tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úvazek	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2015/2016	7	4	23	571	44,80	12,75	24,83	81,57
2014/2015	7	4	23	577	45,10	12,79	25,09	82,43
2013/2014	7	4	23	577	45,00	12,82	25,09	82,43

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

Na území obce Česká Třebová fungují čtyři mateřské školy. MŠ U Stadionu, MŠ Vinohrady, MŠ U Koupaliště a MŠ Habrmanova. V prvních dvou školách jsou v provozu vždy čtyři třídy s kapacitou 28 dětí/třída. V MŠ U Koupaliště jsou to tři třídy s uvedenou kapacitou 28 dětí/třída. Na MŠ Habrmanova je otevřeno šest běžných tříd s kapacitou 28 a 26 dětí a jedna speciální logopedická třída, která má z důvodu zajištění individuálního přístupu max. kapacitu sniženou na 19 dětí. Zřizovatelem je obec.

Další MŠ se nacházejí v obcích Rybník, Semanín a Třebovice. Zřizovatelem těchto MŠ je vždy obec. Mateřské školy v Rybníku a Třebovici mají po dvou odděleních, v Semaníně je pouze jedno. Kapacita jednotlivých tříd se pohybuje okolo 26 - 28 dětí.

Počty tříd se v mateřských školách od školního roku 2005/2006 výrazně nezměnily, pouze mateřská škola U Stadionu byla v rámci sledovaného období rozšířena o další dvě oddělení. První k 01.09.2006 a druhé k 01.09.2012. Průběžně byly dle možností ve všech MŠ navyšovány maximální kapacity jednotlivých tříd. Možnosti navýšení kapacity jednotlivých tříd se odvíjejí od hygienických požadavků na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých určených vyhláškou (vyhl. č. 410/2005 Sb.). Právě kapacita mateřských škol byla v posledních letech, stejně tak jako v celé ČR, jedním z palčivých problémů, avšak po přijetí výše uvedených opatření se situace stabilizovala.

Můžeme říci, že během celého sledovaného období byla kapacita MŠ dobře využívána. Nejvíce v poslední etapě sledovaného období, tedy ve školních letech 2010/11 - 2012/13, kdy byly třídy naplňovány do maximálních počtů dětí, přesto však byly v těchto letech zaznamenány i neuspokojení žadatelé o tuto službu. S porovnáním se situací v rámci celé ČR nebyly jejich počty nikterak zásadní (dle informací dostupných na odboru školství MěÚ Česká Třebová se jednalo cca o 40 neuspokojených žadatelů). V území nefunguje žádná církevní ani soukromá MŠ.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP

Tab. 25: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Ústí nad Orlicí

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	80,2	4,5	6%
2014/2015	81,7	4,4	5%
2013/2014	80,6	4,1	5%
2012/2013	82,3	0,8	1%
2011/2012	82	1,2	1%
2010/2011	82,8	1	1%
2009/2010	77,3	0,9	1%
2008/2009	75,2	0,7	1%
2007/2008	74,6	1,3	2%
2006/2007	72,3	1,8	2%
2005/2006	71,2	1,2	2%

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Počet pedagogických pracovníků vzrostl v roce 2010/2011 a od té doby se nijak výrazně nemění. Počet nekvalifikovaných pracovníků v SO ORP Ústí nad Orlicí se lehce zvýšil, ovšem i tak je stále zanedbatelný. Nárůst může být způsobený změnami ve školství se zavádějící se inkluzivním vzděláváním.

Tab. 26: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Česká Třebová

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	44,80	0	0%
2014/2015	45,10	0,3	1%
2013/2014	45,00	2	4%
2012/2013	43,10	3	7%
2011/2012	41,60	2	5%
2010/2011	41,00	3	7%
2009/2010	39,60	3	8%
2008/2009	40,20	2	5%
2007/2008	40,30	0	0%
2006/2007	38,80	0	0%
2005/2006	37,90	1	3%

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

Také v rámci SO ORP Česká Třebová dochází k nárůstu pracovníků ve školství. Zde je však zajímavé, že během sledovaného období došlo k procentuálnímu poklesu počtu nekvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v SO ORP

V souvislosti s legislativními změnami můžeme předpokládat větší zájem veřejnosti o umístování dvouletých dětí, čímž dojde k jinému počítání kapacit mateřských škol.

Při stanovení dat očekávaného vývoje využití kapacity mateřských škol je nezbytné vycházet z Projekce obyvatelstva, která kvalifikovaně odhaduje demografický vývoj nejen v rámci celé ČR, ale i jednotlivých krajů. Významnými indikátory k jeho stanovení jsou pak předpokládaný přirozený a migrační přírůstek obyvatel. Na tyto indikátory působí celá řada faktorů sociálních, ekonomických apod. Vzhledem k tomu, že migrační přírůstek obyvatelstva nelze snadno odhadnout (je totiž ovlivněn momentální atraktivitou území), zaměříme se v rámci řešené oblasti zejména na předpokládaný přirozený přírůstek obyvatelstva, tedy předpokládaný počet živě narozených dětí. V rámci správního obvodu nyní navštěvují mateřské školy opět slabší ročníky, silné ročníky dětí narozených v letech 2008 – 2010 jsou již na základních školách. Nejvyššího počtu živě narozených dětí bylo dle dat matriky MěÚ Česká Třebová i ČSÚ v tomto území dosaženo v roce 2009. Můžeme říci, že tento trend zrcadlí vývoj nejen v rámci Pardubického kraje, ale i celé ČR a tedy i v druhém analyzovaném území SO ORP Ústí nad Orlicí.

Od roku 2009 tedy dochází k postupnému snižování počtu živě narozených dětí, což bude v dalších obdobích ovlivňovat i vývoj v naplněnosti kapacity MŠ. Projekce obyvatelstva pro Pardubický kraj předpokládá meziroční úbytek živě narozených dětí o cca 1,45 %.

/zdroj:http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_pardubickeho_kraje_se_do_roku_2050_muze_snizit_temer_o_30_tisic/

Pokud tedy budeme vycházet z těchto hodnot, lze předpokládat snížení počtu zájemců o předškolní vzdělávání (do roku 2023) oproti současnému stavu cca o 10 %. S měnící se kapacitou tříd budou také mateřské školy řešit refinancování škol.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby
Tab. 27: ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2015/2016				
krajem	3	36		36
obcemi	30	780	18	798
celkem	33	816	18	834

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

V současné době nalezneme 30 oddělení zřizujících ŠD a ŠK v rámci obce. Také Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí nabízí ŠD a ŠK, nelze však u nich rozlišit počet účastníků z 1. nebo 2. stupně, proto nejsou v tabulce odděleny.

Tab. 28: ŠD a ŠK v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2015/2016				
obcemi	15		6	465
celkem	15	450	6	465

Ve všech základních školách v rámci správního obvodu je školní družina, kterou mohou využívat žáci prvního stupně buď před začátkem vyučování a nebo po jeho skončení cca do 16.00 hod. Vzhledem k postupně se zvyšujícímu počtu žáků nastupujících do prvních tříd základních škol, zejména ve městě Česká Třebová, je kapacita školních družin plně využita. Současně stále přetrvává zvýšení poptávky po této službě, neboť do škol přichází poslední silné ročníky dětí narozených v letech 2008 - 2011.

V rámci školních družin jsou na školách nabízeny i zájmové kroužky. Obvykle sportovní a pohybové hry, výuka Aj, hra na flétnu, výtvarný kroužek, kuchtící apod. Při ZŠ Ústecká je provozován ještě školní klub, který je zřízen pro žáky druhého stupně, ale v zájmu navýšení kapacity školních družin byl v rámci sledovaného období využíván více žáky vyšších ročníků

stupně prvního. Cílem klubu je zejména podpořit smysluplné využití volného času žáků, kteří ho navštěvují.

Školní klub na ZŠ Ústecká byl zapsán do školního rejstříku 30.12.2005 a od 01.01.2006 začal fungovat.

V SO ORP Česká Třebová jsou všechny školní kluby i družiny provozovány obcemi.

Tab. 29: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016¹⁰

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
obcemi	34	33		5	4	
celkem	34	33	0	5	4	

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Ve školních družinách a školních klubech v SO ORP Ústí nad Orlicí bylo ve školním roce 2015/2016 celkem 34 interních vychovatelů (z toho 33 žen) a pět ostatních pedagogických pracovníků (z toho 4 ženy).

Tab. 30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016¹¹

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
obcemi	18	18				
celkem	18	18				

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

¹⁰ Tabulka neobsahuje údaje o Speciální základní škole, mateřské škole a praktické škole Ústí nad Orlicí

¹¹ Tabulka neobsahuje údaje o Speciální základní škole, mateřské škole a praktické škole Ústí nad Orlicí

Ve školních družinách a školních klubech v SO ORP Ústí nad Orlicí bylo ve školním roce 2015/2016 celkem 18 interních vychovatelů (všechno ženy) a žádní ostatní pedagogičtí pracovníci.

Tab. 31: Počet zájmových útvarů a účastníků v SO ORP Ústí nad Orlicí v DDM DUHA

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	77	870	63	131	1064
Ústí nad Orlicí	77	870	63	131	1064

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Ústí nad Orlicí/

Dům dětí a mládeže DUHA Ústí nad Orlicí je sice jediným subjektem zájmového vzdělávání v SO ORP, za to je však kapacitně i co do množství aktivit velmi významným a vyspělým střediskem zájmových aktivit dětí.

V SO ORP Ústí nad Orlicí dále nalezneme jednu ZUŠ Jaroslava Kociana, Ústí nad Orlicí a dále 2 pobočky ZUŠ se sídlem mimo ORP: Brandýs nad Orlicí (pobočka ZUŠ Choceň) a Dolní Dobrouč (pobočka ZUŠ Letohrad).

Vedle školních družin, klubů, ZUŠ a DDM se v řešeném území vyskytuje mnoho dalších sdružení neformálního charakteru. Nalezneme zde svaz skautů a skautek ČR Junák, mateřská centra (Medvídek, U Krtečka), rodinná centra (Hrošík, Srdíčko), LMK Junior klub Ústí nad Orlicí, LDT Zblovice, o.s., Pionýrskou skupinu vodních sportů, The trip to fancy, o.s. a dále mnoho hasičských, sportovních, ochranářských a mysliveckých sdružení.

Tab. 32: Počet zájmových útvarů a účastníků v SO ORP Česká Třebová v DDM Kamarád

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		Žáci, studenti	děti	ostatní	celkem
Celkem	82	780	9	26	815
Česká Třebová	82	780	9	26	815

/Zdroj: Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová/

Dům dětí a mládeže Kamarád Česká Třebová nabízí kurzy pro dospělé, kroužky pro předškolní děti, hudební obory, jazykové, výtvarné, přírodovědné, sportovní a ostatní zájmové kroužky. DDM působí i na jiných pracovištích tzn., že v celkovém počtu účastníků uvedených v tabulce výše, jsou zahrnuti i ti z okolních obcí. Od roku 2004 je zapojen do programu Evropské komise pro neformální výchovu a vzdělávání mládeže (Erasmus).

ZUŠ se v ORP Česká Třebová nachází pouze jedna. Nalezneme ji v České Třebové. Výuka základní umělecké školy je realizována ve dvou budovách. K 30.09.2014 navštěvovalo školu celkem 549 žáků, z toho 15 dospělých. Kapacita školy však činí 790 žáků a není zcela využita.

V řešeném území dále nalezneme mnoho dalších organizací v rámci neformálního vzdělávání. Stejně jako pro SO ORP Ústí nad Orlicí i zde se vyskytuje Junák – český skaut, středisko Javor Česká Třebová, rodinné centrum Rosa, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Naděje, hasiči, myslivci, ochranáři a také Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s. Klub Hvězdička.

3.1.5. Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Předškolní vzdělávání

V regionu Ústí nad Orlicí – Česká Třebová v 21 lokalitách je zřízeno 15 mateřských škol - pokrytí v 71,4 % území.

Mateřské školy nejsou zřízeny v 6 obcích: Hrádek, Přívrat, Řetůvka, Sudislav, Velká Skrovnice, Voděřady.

Z těchto území je možné vyjíždět do nejbližší mateřské školy v území v regionu, kromě území Voděřady (zde není možný žádný spoj do blízkých obcí s MŠ, dovoz je možný mimo region).

Nejkratší vzdálenost výjezdu jsou 2 km, nejdelší vzdálenost 10 km. Průměrná vzdálenost je 4,6 km.

Nejkratší časová dojíždka je 3 min., nejdelší 19 min. Průměrná doba dojíždky je 9,2 min.

Nejméně dopravních spojení v čase 5,00 – 8,00 jsou 2 spoje, nejvíce 4 spoje vyjíždky. Průměrný počet 3,4 spojů vyjíždky.

Nejkratší časová návratka je 4 min., nejdelší 18 min. Průměrná doba návratky je 8,8 min.

Nejméně dopravních spojení v čase návratu 12,00-16,00 jsou 2 spoje, nejvíce 5 spojů. Průměrný počet 3,8 spojů návratky.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozmístění MŠ je dostatečné, vyjma území Velká Skrovnice. Pokrytí dopravních spojů je značně nedostatečné v území: Sudislav. *

Základní vzdělávání

V regionu Ústí nad Orlicí – Česká Třebová v 21 lokalitách je zřízeno:

- 10 obcí se základní školou s prvním stupněm – tedy do 5. třídy: České Libchavy, Dlouhá Třebová, Jehnědí, Hnátnice (pouze do 3. třídy), Orlické Podhůří, Rybník, Řetová, Semanín, Sudislav nad Orlicí, Velká Skrovnice; Třebovice,
- 6 lokalit se základní školou (první i druhý stupeň): Brandýs nad Orlicí, Česká Třebová, Dolní Dobrouč, Libchavy, Sopotnice, Ústí nad Orlicí.

Základní školy nejsou zřízeny v územích: Hrádek, Přívrat, Řetůvka, Sudislav nad Orlicí, Voděrady. Z těchto území je možné vyjízdit do nejbližší základní školy v regionu, kromě území Voděrady (zde není možný žádný spoj do blízkých obcí s ZŠ, vyjíždka je možná mimo region).

Nejkratší vzdálenost výjezdu na 1. stupeň ZŠ jsou 2 km, nejdelší vzdálenost 5 km. Průměrná vzdálenost je 3,3 km.

Nejkratší časová dojíždka je 3 min., nejdelší 15 min. Průměrná doba dojíždky je 7,3 min.

Nejméně dopravních spojení v čase 5,30 – 8,00 jsou 2 spoje, nejvíce 4 spojů vyjíždky. Průměrný počet 3,3 spojů vyjíždky.

Nejkratší časová návratka je 4 min., nejdelší 11 min. Průměrná doba návratky je 7,0 min.

Nejméně dopravních spojení v čase návratu 12,00-16,00 jsou 2 spoje, nejvíce 5 spojů. Průměrný počet 3,7 spojů návratky.

Z výše uvedeného vyplývá, že pokrytí škol prvního stupně se jeví jako dostatečné – 76 %.

Nedostatečné dopravní spojení je z lokality Sudislav*. Problematická je doprava z lokality Voděrady v rámci regionu.

Dojíždění do ZŠ s 2. stupněm je nutné z 15 lokalit: České Libchavy, Dlouhá Třebová, Hnátnice, Hrádek, Jehnědí, Orlické Podhůří, Přívrat, Rybník, Řetová, Řetůvka, Semanín, Sudislav, Třebovice, Velká Skrovnice, Voděrady.

Nejkratší vzdálenost výjezdu jsou 3 km, nejdelší vzdálenost 10 km. Průměrná vzdálenost je 6,9 km.

Nejkratší časová dojíždka je 5 min., nejdelší 22 min. Průměrná doba dojíždky je 13,5 min.

Nejméně dopravních spojení v čase 5,30 – 8,00 jsou 2 spoje, nejvíce 16 spojů vyjíždky. Průměrný počet 4,6 spojů vyjíždky (tento údaj není příliš vypovídající, neboť jej navyšuje nadprůměrné množství spojů z lokality Hnátnice).

Nejkratší časová návratka je 7 min., nejdelší 19 min. Průměrná doba návratky je 13,1 min.

Nejméně dopravních spojení v čase návratu 12,00-16,00 jsou 2 spoje, nejvíce 20 spojů. Průměrný počet 7,2 spojů návratky (tento údaj není příliš vypovídající, neboť jej navyšuje nadprůměrné množství spojů z lokality Hnátnice).

Z výše uvedeného vyplývá, že pokrytí škol s 2. st. se jeví jako nedostatečné – 24 %, avšak dojezdová vzdálenost k nejbližší škole je poměrně malá, problematická je však četnost spojení a to především v lokalitách: Orlické Podhůří, Přívrat, Sudislav, Velká Skrovnice a to v ranních hodinách (vyjíždka), v odpoledních hodinách (návratka) je nedostatečné množství spojů do lokalit: České Libchavy, Sudislav.

Výjimkou je lokalita Voděrady, kde nejbližší a časově nejkratší spojení do ZŠ je mimo region.

3.1.6. Sociální situace

Výskyt sociálně vyloučených lokalit

Na sociální vyloučení je nahlíženo jako na odraz nerovného přístupu k pěti základním zdrojům společnosti: k zaměstnání, zdravotní péči, vzdělání, bydlení a k sociální ochraně. Zákon o sociálních službách definuje sociální vyloučení jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace. Mezi skupiny, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, lze řadit mimo jiné etnické menšiny. V České republice pak mezi tyto skupiny patří zejména Romové.

V Pardubickém kraji byly identifikovány problémy a rizika, které jsou společné všem sociálně vyloučeným lokalitám. Jedná se o:

- nevyhovující bydlení,
- bydlení velkého počtu lidí v jednom bytě, který neodpovídá plánované kapacitě bytu prostorové vyloučení,
- značná nezaměstnanost,
- zadluženost rodin,
- nelegální práce,
- závislost na sociálních dávkách,
- nízká úroveň vzdělání,
- špatný zdravotní stav obyvatel.

Podle analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR¹² se v řešeném regionu ORP Ústí nad Orlicí a ORP Česká Třebová jedná o tyto lokality:

Česká Třebová

Údaje o vyloučených lokalitách v České Třebové vychází z dat Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Naděje. Jako SVL je pro dané území označována lokalita Borek, která má přibližně 1000 – 1100 obyvatel. Na sídlišti Borek je sedm panelových domů. Procento Romů se odhaduje na více než 50 %, toto číslo se v jednotlivých panelových domech výrazně liší.

---

¹² [Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR \(pdf\)](#) (2015)

Základní problémy vyloučené lokality :

Nezaměstnanost- Týká se především mládeže, která má s nízkým vzděláním malou šanci najít práci. Situace se v poslední době zlepšila – lidé nacházejí práci v místních firmách- Eko-bi, prádelna Fišer, Böhm plast. Velký počet obyvatel je zaměstnán místními romskými podnikateli.

Zadluženost – většina obyvatel sídliště má úvěry, které se v rámci možností snaží splácet. Pracovníci Naděje se snaží klienty odradit od zbytečných úvěrů a upozorňují na nevýhody půjček.

Nelegální práce se na sídlišti vyskytuje, její procento klesá.

Nízká úroveň vzdělání – Část dětí navštěvuje ZŠ praktickou, dále děti dojíždí na základní školy do České Třebové a do Semanína. Základním problémem je , že rodiče nemotivují své děti ke studiu, nemají znalosti k tomu, aby pomohli dětem s učením. V nízkoprahovém zařízení Naděje probíhá pravidelné doučování, které děti aktivně využívají.

Špatný zdravotní stav – souvisí s životním stylem – velmi rozšířené je kouření, pití alkoholu, objevují se i lehké drogy.

Ústí nad Orlicí

Skládá se z 5 lokalit a jedná se přibližně o 700-800 obyvatel. V současné době probíhá další šetření a informace budou průběžně doplňovány.

3.1.7. Návaznost na dokončené základní vzdělávání

Častým problémem SO ORP Česká Třebová bývá odliv mladistvých z regionu do větších měst. Důvodem může být neodpovídající doba jízdy k dojezdové vzdálenosti středních škol. Tím odchází mladiství, kteří tak ztrácí vztah k danému regionu a celkovým důsledkem pak vnímáme stárnutí celého obyvatelstva a pokles demografické křivky.

Tab. 33: Návaznost na dokončené základní vzdělání

Název školy	Počet přijatých 2015/16	
	Výuční list	Maturita
VOŠ a Střední škola technická Česká Třebová	50	105
Gymnázium Česká Třebová	x	28
Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí	x	68
Střední škola umělecko průmyslová Ústí nad Orlicí	15	85
Střední škola automobilní Ústí nad Orlicí	51	57
Gymnázium Ústí nad Orlicí	x	28
Celkem	116	371

Název školy	Počet přijatých 2015/16
	Jiné
Speciální ZŠ, MŠ a praktická škola Ústí nad Orlicí	6

/Zdroj: výkazy MŠMT, Odbor školství, kultury a tělovýchovy MěÚ Česká Třebová, vlastní šetření - osobní rozhovor/

3.2. Specifická část analýzy

3.2.1. Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.

Tab. 34: Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče	<p><i>Kvalitní výuku, optimální počet dětí ve třídě, individuální přístup k žákům, odbornost pedagogů, rozvoj klíčových kompetencí</i></p> <p><i>Kvalitní školní pomůcky</i></p> <p><i>Bezpečnost dětí</i></p> <p><i>Možnost volby alternativní výuky</i></p> <p><i>Finanční dostupnost (stravování, výlety, tvůrčí činnost apod.)</i></p> <p><i>Dostupnost školy (vzdálenost, dopravní dostupnost, bezpečnost)</i></p> <p><i>Nabídka mimoškolních činností</i></p> <p><i>Provoz MŠ / školní družiny (rozšířený provoz v návaznosti na standardní pracovní dobu rodičů dětí)</i></p> <p><i>Poradenství (výchova, vzdělání a rozvoj dítěte)</i></p> <p><i>Primární prevence nežádoucích jevů ve společnosti ze strany školy</i></p> <p><i>Možnosti zapojení rodičů</i></p>	<p><i>Škola přejímá funkci rodiny</i></p> <p><i>Neplacení školného, školních aktivit</i></p> <p><i>Neodpovídající požadavky ze strany rodičů</i></p> <p><i>Neochota spolupracovat se školou</i></p> <p><i>Aktivní přístup až v případě rušení školy nebo nevyhovující optimalizace</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p>	<p><i>Podpora vzájemné komunikace</i></p> <p><i>Opatření vedoucí ke zvýšení zájmu o školu</i></p> <p><i>Osvěta principu „škola učí – rodina vychovává“ (součást obecné morálky, časové hledisko – investice do budoucnosti - spěch k výchově nepřispívá)</i></p>

<p>Děti v MŠ a žáci v ZŠ</p>	<p><i>Respekt ze strany pracovníků školy</i></p> <p><i>Kamarádké a příjemné prostředí</i></p> <p><i>Zábava</i></p> <p><i>Nové informace</i></p> <p><i>Pocit bezpečí</i></p> <p><i>Hrát si a objevovat</i></p> <p><i>Rozvíjet se</i></p> <p><i>Názorná a atraktivní výuka</i></p> <p><i>Mimoškolní aktivity</i></p> <p><i>Vybavení školy</i></p>	<p><i>Špatné návyky z rodiny</i></p> <p><i>Neochota ke spolupráci</i></p> <p><i>Šikana, úrazy, nezvládnutá sociální inkluze</i></p> <p><i>Nekvalitní vzdělání se negativně projeví v uplatnění, praxi</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p> <p><i>Dětské parlamenty</i></p>	<p><i>Spolupráce s rodinou</i></p> <p><i>Podpora vzájemné komunikace</i></p> <p><i>Spolupráce s školskými poradenskými zařízeními</i></p>
<p>Pedagogové a další zaměstnanci</p>	<p><i>Podpora ze strany zřizovatele a zaměstnavatele</i></p> <p><i>Dobré pracovní podmínky, včetně motivace a odměn (odpovídající plat)</i></p> <p><i>Možnost spolurozhodovat o metodách výuky</i></p> <p><i>Žáci se zájmem o vzdělání</i></p> <p><i>Dobrá spolupráce žák-učitel, učitel-vedení školy, zapojení žáků do výuky</i></p> <p><i>Možnost se rozvíjet, inovace</i></p> <p><i>Zázemí pro atraktivní výuku</i></p> <p><i>Zájem rodičů, zapojení rodičů (školské rady)</i></p>	<p><i>Nedostatečná kvalifikace</i></p> <p><i>Syndrom vyhoření</i></p> <p><i>Přetíženost a přílišná administrativa</i></p> <p><i>Nezájem o seberozvíjení se a inovace (zakonzervování)</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p> <p><i>Telefon</i></p> <p><i>E-mail</i></p>	<p><i>Podpora dalšího vzdělávání</i></p> <p><i>Stáže</i></p> <p><i>Posílení zájmu rodičů o dění ve škole</i></p> <p><i>Využívání zahraničních zkušeností</i></p>

<p>Zřizovatelé mateřských a základních škol a odbory školství ORP</p>	<p><i>Zachování školy v obci, zajištění potřeby občanů obce</i></p> <p><i>Dostatečné naplnění tříd</i></p> <p><i>Stabilizované provozní i investiční náklady</i></p> <p><i>Spokojení občané</i></p>	<p><i>Nedostatek financí</i></p> <p><i>Nezajištění dopravní obslužnosti</i></p> <p><i>Nedostatečná kapacita</i></p> <p><i>Nepromyšlené legislativní změny</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p> <p><i>Telefon</i></p> <p><i>E-mail</i></p>	<p><i>Podpora čerpání dotací</i></p> <p><i>Posílení regionální identity, prohloubení zájmu rodičů o místní školu</i></p> <p><i>Využívání zahraničních zkušeností</i></p> <p><i>Poradenský servis pro školy a zřizovatele</i></p>
<p>Veřejnost</p>	<p><i>Uspokojení poptávky a naplnění potřeb obyvatel území</i></p> <p><i>Spolupráce pro dostatečnou kapacitu MŠ</i></p> <p><i>Spolupráce v aktivitách podporující zájem rodičů</i></p> <p><i>Optimalizace výdajů na provoz a investice</i></p> <p><i>Kvalitní výuka, odbornost pedagogů</i></p> <p><i>Zajištění dopravní dostupnosti</i></p>	<p><i>Nedostatek finančních zdrojů</i></p> <p><i>Neochota ke spolufinancování</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p>	<p><i>Příklady dobré praxe</i></p> <p><i>Prosazování společných zájmů</i></p>
<p>Média</p>	<p><i>Náměty pro reportáže, příklady dobré praxe a inovace</i></p> <p><i>Informace</i></p>	<p><i>Vytržení informací z kontextu</i></p> <p><i>Negativní tvář na obce, školy (kvalita)</i></p>	<p><i>Partnerství s médii, tiskové zprávy</i></p> <p><i>Webové stránky</i></p> <p><i>Příspěvky do zpravodajů</i></p> <p><i>Webové stránky obcí</i></p> <p><i>Facebook</i></p> <p><i>Telefon</i></p> <p><i>E-mail</i></p>	<p><i>Pravidelná komunikace</i></p> <p><i>Možnost korektury</i></p>

<p>Neformální a zájmové vzdělávání,</p>	<p><i>Podpora ze strany zřizovatele a zaměstnavatele</i></p> <p><i>Dobré pracovní podmínky, včetně motivace a odměn (odpovídající plat)</i></p> <p><i>Dobrá spolupráce s učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky</i></p> <p><i>Možnost se rozvíjet, inovace</i></p> <p><i>Spolupráce ze strany rodičů</i></p>	<p><i>Nedostatečná kvalifikace</i></p> <p><i>Syndrom vyhoření</i></p> <p><i>Přetíženost a přílišná administrativa</i></p> <p><i>Nezájem o seberozvíjení se a inovace (zakonzervování)</i></p>	<p><i>Osobní komunikace</i></p> <p><i>Média (webové stránky, příspěvky do zpravodajů, webové stránky obcí, facebook)</i></p> <p><i>Pořádané akce</i></p> <p><i>Telefon</i></p> <p><i>E-mail</i></p>	<p><i>Podpora dalšího vzdělávání</i></p> <p><i>Stáže</i></p> <p><i>Využívání zahraničních zkušeností</i></p>
<p>Pracovníci školských poradenských zařízení a dalších pracovišť</p>				

3.2.2. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Hodnocení významnosti rizik vychází z hodnocení předpokládané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (P) a dopad (D) se hodnotí na škále od 1 (velmi malá pravděpodobnost) až 5 (velmi vysoká pravděpodobnost). Významnost rizika je pak součinem pravděpodobnosti a dopadu.

Tab. 35: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastní rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	Významnost rizika		
Finanční rizika					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Využit fondy EU Spolupráce se zřizovateli	Zřizovatelé a obce
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Využit fondy EU Stanovení standardu (prostorové, materiálové a technické podmínky, pasportizace) Rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji (kanalizace apod.)	Zřizovatelé
Nedostatek financí na platy	3	5	15	Využit fondy EU Optimalizace normativů kraje na malé/velké školy Sloučení některých tříd (malotřídky)	Stát, kraj
Finanční náročnost mimoškolních aktivit	3	4	12	Využit fondy EU Spolupráce mezi jednotlivými subjekty snižující náklady	Obce, subjekty neformální

				mimoškolních aktivit (např. využívání prostorů atd.) Podpora a práce s rodinou dětí a žáků ze sociálně vyloučených lokalit	
Organizační rizika					
Nezvládnuté změny související s inkluzí	3	4	12	Dostatek asistentů pedagoga Informovanost a znalost pedagogických pracovníků	Stát, zřizovatelé a školy
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí, nedostatečná kapacita MŠ/ZŠ/školní družiny	3	3	9	Optimální naplněnost tříd Podpora malotřídních škol Zajištění dopravní dostupnosti Rozšíření kapacity a nabídky škol Příspěvky na dopravu, školní autobus Kombinace školních družin a školních klubů v rámci malotřídních škol	Zřizovatelé, školy
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	3	9	Jednání k obnově spojů, optimalizace dopravní obslužnosti Aktualizace spojů dle nových rozvrhů škol Školní družina, zájmové kroužky s vazbou na dopravu (smysluplného využití času do odjezdu spoje)	Obce, kraj
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje (normativy dostatečně nezohledňují malotřídky, kdy je více ročníků v jedné třídě, nároky na přípravu pedagoga)	3	5	15	Místní akční plán – potřeby území, analýza Jednání s krajem - optimalizace normativů	Stát, kraj, obce
Právní rizika					

Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím <i>(např. zpřísnění hygienických předpisů)</i>	4	4	16	Upozornění na dopady změn legislativy (posílení vyjednávací pozice, spolupráce při řešení problematiky v území)	Zřizovatelé
Technická rizika					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ a zájmového a neformálního vzdělávání	3	3	9	Využít fondy EU Zajištění finančních zdrojů na straně obce (rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji, priority politiky obce)	Zřizovatelé
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	3	9	Využít fondy EU Zajištění finančních zdrojů na straně obce (rozumné zatížení obecního rozpočtu nezbytnými výdaji) Najít sponzora – spolupráce s firmami	Školy
Věcná rizika					
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ v místě bydliště <i>(preferance v místě zaměstnání – časově a dopravně výhodné, dítě pod dohledem, snížení cestovních výdajů, problematika pracovní doby)</i>	2	2	4	Motivace rodičů a dětí (posílení zájmu dětí o docházku v místní škole, nabídka volnočasových aktivit, servis rodičům – rozšířený provoz školní družiny, zapojení rodičů do aktivit školy – vazba rodiče-škola, děti –škola, umístění školy blízko sociálně vyloučené lokality apod.)	Zřizovatelé
Rostoucí věkový průměr pedagogického sboru	4	3	12	Motivace budoucích učitelů Spolupráce s VŠ Finanční zajištění učitelů Podpora prestiže učitelských oborů	Stát

Rodičovská skepse vůči malotřídním školám	2	4	8	<p>Příklady dobré praxe, osvěta malotřídek (kladné hodnocení žáků z malotřídek učiteli na 2.stupni oproti žákům z jednotřídek, lepší soustředění, pomoc mladším, slabším, ohleduplnost, tolerance aj., naopak malotřídní škola klade vyšší nároky na učitele)</p> <p>Používání alternativních metod výuky, které jsou pro rodiče atraktivní</p> <p>Rozšíření nabídky malotřídních škol</p>	Zřizovatelé, školy
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, přetíženost, vyšší nároky na kvalitu učitelů v případě malotřídek)	3	4	12	<p>Motivace ze strany obce ve spolupráci s vedením školy (lepší pracovní podmínky, ubytování)</p> <p>Vzdělání a relaxace učitelů</p> <p>Finanční motivace</p>	Zřizovatelé, školy
Špatné řízení školy <i>např. úřednické rozhodnutí o zrušení zařízení z důvodu malé obsazenosti školy</i>	3	3	9	<p>Výběr kvalitního vedení škol</p> <p>Zpětná vazba od žáků, rodičů a zaměstnanců školy (spokojenost s vedením, kvalitou výuky apod.), zapojení do aktivit školy (školní rada)</p> <p>Sledování kvality školy ze strany obce ve spolupráci s Českou školní inspekcí</p>	Zřizovatelé
Nízká kvalita výuky	3	3	9	<p>Využít fondy EU</p> <p>Sledování kvality výuky ze strany obce ve spolupráci s Českou školní inspekcí</p> <p>Spolupráce škol (setkávání ředitelů a učitelů škol v rámci území, předávání zkušeností, posílení regionální identity)</p> <p>Podpora dalšího rozvoje osobností pedagogů a jejich zkušeností</p>	Zřizovatelé, školy

3.3. Východiska pro strategickou část

3.3.1. Vymezení problémových oblastí, priorit a cílů

Na základě vyhodnocení existujících materiálů vznikaly prioritní oblasti, které prošly procesem schválení ze strany řídicích pracovních skupin a Řídicího výboru a stane se tomu tak každých šest měsíců. Řídicí pracovní skupiny pak vytvořily SWOT-3 analýzy pro všechny prioritní oblasti.

Problémová oblast 1:

Inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV, neformálním a zájmovým vzděláváním

S rostoucím počtem integrovaných dětí a žáků dochází k častějšímu poskytování individuální podpory dětí, žáků v rámci výuky a příprav na výuku. Během těchto změn je potřeba zajistit dostatečnou kapacitu pedagogických pracovníků, jejich kvalifikaci, informovanost a motivaci v ohledu na změny spojené se společným vzděláváním. Důležité je také nepodcenit práci s třídními kolektivy - vnímání, tolerance a vzájemný respekt žáků jeden k druhému. V poslední řadě je nutné zohlednit začleňování dětí z odlišného kulturního prostředí a z jiných životních podmínek.

Priorita 1: Podpora tvorby dostupných a kvalitních podmínek pro inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV a neformálním a zájmovým vzděláváním

Cíle pro problémovou oblast 1:

C1.1: Zajištění dostatečné informovanosti pro pedagogické pracovníky a odbourávání jejich časté skepse proti společnému vzdělávání

C1.2: Zajištění potřebných personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (asistenti pedagogů, speciální pedagogové, školní psychologové, odborní pracovníci školských poradenských zařízení) včetně dostatečného prostorového a materiálního vybavení pro tyto pracovníky

C1.3: Rozvoj dětské, žakovské a rodičovské tolerance vůči dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora a rozvoj dětí a žáků se SVP (podpora a rozvoj nadaných dětí a žáků)

C1.4: Začlenění dětí a žáků z odlišného kulturního prostředí a z jiných životních podmínek v rámci PV, ZV, neformálního i zájmového vzdělávání

Problémová oblast 2:

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti

Dle výsledků dotazníkového šetření potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP je největší překážkou (napříč všemi gramotnostmi) nedostatek finanční stabilní podpory pro jejich rozvoj. Druhou vysokou hodnotu získaly nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti. Neméně důležitá je přesto schopnost učitele pracovat s vhodnými metodami výuky, vycházející z konkrétních cílů aktivit. Proto jsou pro tuto oblast stanoveny následující cíle.

Priorita 2: Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti u žáků PV i ZV

Cíle pro problémovou oblast 2:

C2.1: Modernizace materiálních podmínek pro rozvoj gramotností, vybavení škol a školských zařízení pro zkvalitnění výuky napříč všemi gramotnostmi (volné učebny, třídní kapacita atd.)

C2.2: Podpora vzdělávání a motivace učitelů k aktivnímu používání efektivních metod výuky, učitelská znalost současných a efektivních trendů metod výuky pro danou oblast (podpora učitelovy kompetence volit vhodnou metodu výuky dle daného cíle aktivity)

Problémová oblast 3:

Nedostatek motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

Dle výsledků dotazníkového šetření potřeb základních a mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v jednotlivých ORP je jednou z nejpotřebnějších oblastí polytechnické vzdělávání, kterou chtějí mateřské školy podporovat a rozvíjet. Základní školy mu ve stejném výzkumu pro Orlickoústecko a Česko-třebovsko takovou váhu nedávají, přesto se na něj

v dnešním školství klade veliký důraz. Neméně důležitý je i rozvoj ostatních praktických a motorických činností a dovedností mimo polytechnické obory.

Priorita 3: Podpora a rozvoj motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

Cíle pro problémovou oblast 3:

C3.1: Podpora správných pracovních návyků a zacházení s pracovním náčiním a nářadím, budování vztahu dětí a žáků k praktickým činnostem a dovednostem

C3.2: Utváření materiálních, technických a časových podmínek pro praktické a motorické činnosti v PV a ZV (vybavení, dílny, cvičné kuchyně atd.)

C3.3: Rozvoj kompetencí pedagogů v praktických a motorických činnostech v PV a ZV

Problémová oblast 4:

Nízká podpora kariérového poradenství v základních a mateřských školách

Strategie území správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství potvrzují, že v dané lokalitě panuje znatelně nerovnoměrný poměr mezi pracovní nabídkou a poptávkou. Velká řada zaměstnavatelů musí hledat zaměstnance mimo tamní region (především v technických oborech, nanotechnologiích, zdravotnictví, výzkumu atd.). Této situaci může v budoucnu napomoci kariérové poradenství, uplatněné již na základních, ideálně i mateřských, školách a prohloubení spolupráce mezi školami a firmami, během kterých by se budoval vztah mezi žáky a danými společnostmi.

Priorita 4: Zajištění rozvoje kariérového poradenství v základních a mateřských školách

Cíle pro problémovou oblast 4:

C4.1: Propojení praxe s výukou – spolupráce s firmami, návštěvy firem, zapojení dospělých (rodičů, prarodičů, příbuzných), kteří se pohybují v praxi, podpora projektů zaměřených na spolupráci s firmami

C4.2: Vzdělávání výchovných poradců v kariérovém poradenství, personální a materiální podpora PPP pro kariérové poradenství a pro vedení výchovných poradců v oblasti kariérového poradenství

C4.3: Rozvoj kariérového poradenství jakožto dlouhodobého a smysluplného procesu, který trvá po celou dobu PV a ZV (podpora v rámci jednotlivých předmětů, třídnické hodiny ...)

Problémová oblast 5:

Nedostatečná podpora zdravého životního stylu

Mezi světové trendy ve školství patří podpora zdravého životního stylu a vytvoření zdravých návyků dětí a žáků. Například, aby se děti a žáci uměli zdravě stravovat, měli dostatek fyzické aktivity a tvořili si tak ke zdravému životnímu stylu kvalitní vztah, který u nich přetrvá až do dospělosti. Velkým trendem, s prokázanými pozitivními výsledky na zdravotní stav žáků, jsou také venkovní učebny, které jsou proto zařazeny mezi následující cíle.

Priorita 5: Rozšíření zdravého životního stylu v rámci PV i ZV

Cíle pro problémovou oblast 5:

C5.1: Materiální a finanční podpora zdravého životního stylu u všech dětí a žáků

C5.2: Podpora venkovních učeben, multifunkčních hřišť, dopravních hřišť, zahrad atd.

C5.3: Podpora venkovních učeben, multifunkčních hřišť, dopravních hřišť, zahrad atd.

Problémová oblast 6:

Regionální podpora malotřídních škol

Analýzy vycházející ze Strategie území správního obvodu ORP Česká Třebová v oblasti předškolní výchovy a základního školství dokazují, že se zejména malotřídní školy potýkají s nenaplněnými kapacitami škol tohoto území. Malotřídní školy jsou však svojí pestrostí a velikostí jednotlivých skupin žáků dokonalým materiálem pro práci s moderními a alternativními metodami výuky a utvářením vztahu k místní komunitě. Jejich rozvoj a podpora mají pro dané lokality významnou sociální i ekonomickou hodnotu.

Priorita 6: Rozvoj regionální podpory malotřídních škol

C6.1: Rozšíření nabídky škol (rodilí mluvčí, zájmové vzdělávání, družiny atd.)

C6.2: Upravit služby škol dle moderních požadavků společnosti (provozní doby, platby, internet atd.)

C6.3: Rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v alternativních, moderních a efektivních metodách výuky a zabezpečení jejich finanční podpory

Problémová oblast 7:

Infrastruktura v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

Analýzy vycházející ze Strategie území správního obvodu ORP Česká Třebová a Ústí nad Orlicí v oblasti předškolní výchovy a základního školství uvádí, že školy a školská zařízení se často potýkají se zastaralým zázemím a vybavením, které potřebují rekonstruovat a modernizovat.

Priorita 7: Rozvoj infrastruktury v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

C7.1: Modernizace a rekonstrukce budov škol a školských zařízeních (včetně vybavení)

C7.2: Modernizace zázemí pro zájmové a neformální vzdělávání (včetně vybavení)

3.3.2. SWOT – 3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

SWOT – 3 analýzy prioritních oblastí byly vytvořeny pracovní skupinou dne 8. 8. 2016. Členové vytvořili SWOT analýzu ke každé oblasti, každý sám za sebe či ve dvojicích a následně pomocí hlasování přidávali hlasy ke třem podle nich nejdůležitějším položkám. Při shodě hlasů se společně dohodli na prioritnější položce.

Priorita 1: Podpora tvorby dostupných a kvalitních podmínek pro inkluzivní vzdělávání napříč PV, ZV a neformálním a zájmovým vzděláváním

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Příležitosti pro včasnou diagnostiku • Možnost zajištění pomůcek • Možnost pracovat s nadanými žáky 	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Nespolupracující rodiny • Nejistota pro pracovní pozice – asistent pedagoga, osobní asistent • Negativní vnímání problematiky od okolí
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné kontakty s odborníky přímo ve škole • Podpora dětí ze sociálně slabého prostředí • Zajištění podmínek pro realizaci podpůrných skupin pro rodiče a žáky, supervize 	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek kvalifikovaných pracovníků • Absence podpůrné péče pro rodiče žáků s SVP • Počty dětí/pracovníků ve třídách

Priorita 2: Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti u žáků PV i ZV

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Dlouhodobá zkušenost, zažitá praxe pedagogů • Motivace pedagogů • Vybavenost, přístupnost pomůcek 	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • RVP – někde „přeplněný“ – není možnost nabízet další varianty výuky • Odmítavé postoje rodičů ke gramotnostem (např. jazyky) • Nejednotnost pedagogů, odpor starších pedagogů k novým trendům
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY

<ul style="list-style-type: none"> • Příležitost začlenit gramotnosti i do neformálního vzdělávání • Pomůcky, učebnice (výstavy, workshopy, výměna zkušeností pedagogů) • Interaktivní způsoby práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Financování z projektů bez trvalé podpory • Přestupy žáků mezi školami • Vysoké počty žáků ve třídách (nedostatek financí na dělení tříd)
---	---

Priorita 3: Podpora a rozvoj motorických a praktických činností/dovedností u dětí, žáků PV a ZV

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiální vybavení škol pro praktické činnosti (dovednosti) • Ukázky dobře fungujících firem a živnostníků v praxi • Poznání nedostupného, neznámého 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem žáků o tuto oblast • Slabá podpora rodičů a s tím související současná nešikovnost dětí • Náročnost na přípravu učitele – úsilí není finančně ohodnoceno, chybí motivace pro učitele
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finanční podpora z EU (MAP, MAS) • Zájem firem o pracovníky provádějící praktické a manuální činnosti • Studium na OU, zájem žáků 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legislativní omezení manuálních činností – úrazovost • Společenský status – nedocenenost • Počet žáků možný pro manuální činnosti, časová náročnost, počet příležitostí, přeplněnost vědomostními obory

Priorita 4: Zajištění rozvoje kariérového poradenství v základních a mateřských školách

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zkušenosti kariéroví poradci • Znalost zájmů dětí a žáků (menší školy a kolektivy) • Velká ochota spolupráce ze strany technických podniků 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informovanost rodičů a dětí o pracovních příležitostech v regionu • Informovanost rodičů o možnosti poradenství • Považováno za „funkci“, která není potřebná
--	---

PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Trvalá spolupráce s rodičovskou veřejností, zájmovými spolky, firmami z blízkého okolí • Podpora neformálního vzdělávání (řezbářský, včelařský, technický, gastronomický, kreativní kroužek) • Dny otevřených dveří - firmy 	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Umělé navyšování maturitních a VŠ oborů bez návaznosti v praxi • Touha rodičů i dětí mít maturitu – nechuť k učňovským oborům • Představy dětí o budoucím platu
---	---

Priorita 5: Rozšíření zdravého životního stylu v rámci PV i ZV

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Aktuální téma, které zajímá širší veřejnost – zájem a podpora některých rodičů • Pohybové aktivity • Podpora zdravého životního stylu 	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Stravovací návyky z rodiny • Finanční a časová náročnost problematiky, vybavení • Většina výuky probíhající v interiérech
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Regionální rozvoj (spolupráce s farmáři) • Pomoc ze strany rodičů • Existující programy (skutečně zdravá škola, ovoce do škol atd.) 	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Zastaralý spotřební koš • Nedostatek, nestálost, nejednotnost informací (např. mléko jednou zdravé je podruhé není) • Odmítání pedagogů, rodičů, dětí

Priorita 6: Rozvoj regionální podpory malotřídních škol

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Děti spolupracující napříč ročníky • Malý počet dětí ve třídě • Veliký zájem malých obcí mít v obci školu 	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> • Náročnost přípravy pro pedagogy – chybí finanční ocenění • Kolísavý počet dětí • Nízká nabídka školy včetně aktivit, volitelných předmětů atd.
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Individuální přístup • Alternativní způsob výuky • Práce pro lidi n malé vesnici 	HROZBY <ul style="list-style-type: none"> • Financování • Personál • Vybavenost škol

Priorita 7: Rozvoj infrastruktury v rámci PV, ZV, zájmového i neformálního vzdělávání

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivace k rozvoji ze strany žadatelů • Identifikace potřeb • Existující infrastruktura 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bariérovost • Časová náročnost • Náročnost přípravy projektu (časová, finanční, ...)
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekty EU • Spolupráce/náklonost zřizovatele • Školy a školská zařízení jako místa společného setkávání 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legislativa • Skryté závady budov, zařízení a prostředí • Odmítnutí ze strany okolí

3.3.3. Cíle MAP vs. Povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X – slabá, XX

– střední, XXX – silná) P.o. = Povinné opatření, D.o. = Doporučené opatření, V.o. = Volitelné opatření, **Tab. 36: Cíle MAP vs. Opatření Postupů MAP**

		C1.1	C1.2	C1.3	C1.4	C2.1	C2.2	C3.1	C3.2	C3.3	C4.1	C4.2	C4.3	C5.1	C5.2	C5.3	C6.1	C6.2	C6.3	C7.1	C7.2
P.o. 1	Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost-inkluze - kvalita	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X	X	X	X	X	X	X	X	X	XX	XX	XX	X	X
P.o. 2	Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání				X	XXX	XXX										XX	XX	XX	X	X
P.o. 3	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem	XXX	XXX	XXX	XXX		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	XX	XX	XX	X	X
D.o. 1	Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků				X	X	X	XX	XX	XX	XX	X	XX	X	X	X	X		X	X	X
D.o. 2	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání				X	X	XX	XXX	XXX	XXX	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.o. 3	Kariérové poradenství v základních školách	X	X		XX			XX	XX	XX	XXX	XXX	XXX	X	X		X		X		
V.o. 1	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků				X	X	X	X	X	X	X		X				X		X	X	X
V.o. 2	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka				X	XX	XXX				X		X				X		X	X	X
V.o. 3	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	X	XX	XX	XX		XX	X	X	X	X	XX	XX	XX	XX	XX	X		X		

Seznam obrázků:

- **Obrázek 1:** SO ORP Ústí nad Orlicí
- **Obrázek 2:** SO ORP Česká Třebová
- **Obrázek 3:** Území MAS ORLICKO v rámci Pardubického kraje
- **Obrázek 4:** Průřezové priority a navázané cíle

Seznam tabulek:

- **Tab. 1:** Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Ústí nad Orlicí
- **Tab. 2:** Hlavní oblasti podporované z OP – ZŠ v ORP Česká Třebová
- **Tab. 3:** Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Ústí nad Orlicí
- **Tab. 4:** Hlavní oblasti podporované z OP – MŠ v ORP Česká Třebová
- **Tab. 5:** Počty škol a školských zařízení v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 6:** Počty škol a školských zařízení v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 7:** Pracovníci ve školství v SO ORP Ústí nad Orlicí 2012/2013
- **Tab. 8:** Pracovníci ve školství SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 9:** Úplné a neúplné základní školy v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 10:** Úplné a neúplné základní školy v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 11:** Počet malotřídních tříd v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 12:** Počet malotřídních tříd v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 13:** Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 14:** Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 15:** Počet základních škol, žáků a učitelů v SO ORP Ústí nad Orlicí
- **Tab. 16:** Počet základních škol, žáků a učitelů v SO ORP Česká Třebová
- **Tab. 17:** Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 18:** Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 19:** Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 20:** Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- **Tab. 21:** Přehled základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- **Tab. 22:** Přehled základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v SO ORP Česká Třebová 2015/2016

- Tab. 23: Počty tříd a dětí v MŠ zřizovaných obcí v SO ORP Ústí nad Orlicí 2013/2014-2015/2016
- Tab. 24: Počty tříd a dětí v MŠ zřizovaných obcí v SO ORP Česká Třebová 2013/2014-2015/2016
- Tab. 25: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Ústí nad Orlicí
- Tab. 26: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v SO ORP Česká Třebová
- Tab. 27: ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- Tab. 28: ŠD a ŠK v SO ORP Česká Třebová 2015/2016
- Tab. 29: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- Tab. 30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Ústí nad Orlicí 2015/2016
- Tab. 31: Počet zájmových útvarů a účastníků v SO ORP Ústí nad Orlicí v DDM DUHA
- Tab. 32: Počet zájmových útvarů a účastníků v SO ORP Česká Třebová v DDM Kamarád
- Tab. 33: Návaznost na dokončené základní vzdělání
- Tab. 34: Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.
- Tab. 35: Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území
- Tab. 36: Cíle MAP vs. Opatření Postupů MAP

Zdroje:

- Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 -2018 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/apiv_2016_2018.pdf
- Analýza sociálně vyloučených lokalit, 2015 [online]. Praha. [cit. 16. 8. 2016]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/analyza_socialne_vyloucenych_lokalit_gac.pdf
- Český statistický úřad, 2015 [online]. Praha. [cit. 9. 8. 2016]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Pardubickém kraji (2016 - 2020) ORLICKO [online]. Pardubice. [cit.9.6.2016]. Dostupné z: <https://www.pardubickykraj.cz/pro-verejnost/84265/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-pardubickeho-kraje-2016>
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z:

http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/dz-rgs-2015-2020.pdf

- Dotazníkové šetření MŠMT
- *Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO [online]. Žamberk. [cit.9.8.2016]. Dostupné z: [2016http://www.mas.orlicko.cz/Prezentace/Dokumenty/0569793e849f5e.pdf/](http://www.mas.orlicko.cz/Prezentace/Dokumenty/0569793e849f5e.pdf)*
- *Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/33599/>*
- *Krajská příloha k národní strategii RIS3 Pk [online]. Pardubice. [cit.18.6.2016]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/puk/strategie/krajska-priloha-k-narodni-ris-3-za-pardubicky-kraj>*
- *Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje 2014-2020 [online]. [cit.9.6.2016]. Dostupné z:*
- *Strategie území správního obvodu ORP ÚSTÍ NAD ORLICÍ v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu [online]. Ústí nad Orlicí. [cit. 30. 8. 2016]. Dostupné z: http://www.smocr.cz/obcesobe-docs/%C3%9Ast%C3%AD%20nad%20Orlic%C3%AD/SD_Usti%20nad%20Orlic%C3%AD.pdf*
- *Strategie území správního obvodu ORP ČESKÁ TŘEBOVÁ v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu, 2015. Pdf. http://www.mmr.cz/getmedia/51535951-090a-4efa-876e-5ac2d3cdd867/AP_SRR_15_16.pdf*
- *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z: <http://www.vzdelavani2020.cz/>*
- *Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 [online]. Praha. [cit.20.7.2016]. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/diqstrategie.pdf*
- *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf?ext=.pdf>*
- *Strategie sociálního začleňování 2014-2020 [online]. Praha. [cit.20.6.2016]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf*
- *Výkazy MŠMT: ÚIV (R13-01), ÚIV (M3), ÚIV (S24-01, ÚIV (P1-04)*
- *Webové stránky škol a školských zařízení napříč MŠ, ZŠ, zájmovým a neformálním vzděláváním v územích SO Ústí nad Orlicí a Česká Třebová*